

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

Haftalik gazeta 1956-yil 4-yanvardan chiqqan boshlagan

e-mail: info@uzas.uz

2016-yil 26-avgust №35 (4382)

Тўзал ва бетакроримсан, муқаддас ватаҳим,
Жоҳим сента фидо, ўзбекистоним!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

«ЎЗБЕКИСТОН ҚАҲРАМОНИ» УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, унинг жаҳон миқёсидаги шон-шухратини юксалтириш, ислохотларни муваффақиятли амалга ошириш борасида давлат ва халқ олдидаги улкан хизматлари, ишлаб чиқариш ва ижтимоий соҳалардаги кўп йиллик фидокорона меҳнати ҳамда ёш авлодни ватанпарварлик ва истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялашга қўшган катта ҳиссаси учун қуйидагиларга «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони берилиб, олий нишон — «Олтин юлдуз» медали топширилсин:

Курбанов Равшанбек Давлатович — «Республика» иختисослаштирилган кардиология маркази» акциядорлик жамияти директори

Ражабов Шарипбой — Богот туманидаги «Богот» фермер хўжалиги бошлиғи, Хоразм вилояти

Уматов Эркин Раҳманович — «Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамиятининг капитал қурилиш дирекцияси бошлиғининг ўринбосари — «Ангрен — Поп» электрлаштирилган темир йўл қурилиш бошлиғи

Шарапова Мухаббат Араповна — Қарши шаҳридаги 2-ихтисослаштирилган умумий ўрта таълим мактаб-интернатининг математика фани ўқитувчиси, Қашқадарё вилояти

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ
Тошкент шаҳри,
2016 йил 23 август

Курбанов Равшанбек Давлатович

Ражабов Шарипбой

Уматов Эркин Раҳманович

Шарапова Мухаббат Араповна

Ҳар йили Ватанимиз мустақиллиги тантаналарини нишонлаш юрт озодлиги, миллат манфаати йўлида қурбон бўлган аждодларимизнинг порлоқ хотирасини ёд этишга қаратилган тадбирлардан сўнг бошланади. 31 августда «Шаҳидлар хотираси» ёдгорлик мажмуи ва «Қатағон қурбонлари хотираси» музейи пойтахтимизнинг энг гавжум зиёратгоҳларидан бирига айланади. Зеро, шу ҳур замон ва озод диёрни орзу қилиб ўтган инсонлар хотирасини эъзозлаш, уларнинг эзгу ишларини давом эттириш барчамизнинг муқаддас бурчимиздир. «Қатағон қурбонлари хотираси» музейи бўлим mudiri Сирожиддин АҲМАД билан суҳбатимиз ана шу ҳақда бўлди.

31 август — Қатағон қурбонларини ёд этиш куни

ХОДИМУЛ МИЛЛАТ БЎЛМОҚ БАХТИ

— Агар яқин тарихимиз, чоризм истибдоди даврига назар ташласак, Ватан озодлиги, миллий давлатчилиқни қайта қуриш учун қанчадан-қанча ақл инсонлари ўз жонларини қидо қилганлар мазлум бўлади. Истиқлол йиллари тарихимизни холис ўрганиш, ноҳақ қирғин-қатағонга учраганларнинг пок номларини тиклаш, хотирасини эъзозлаш борасидаги сазй-ҳаракатларда сиз ҳам бевосита иштирок этдингиз. Шу ҳақда гапириб берсангиз.

— Ўзининг қадим тарихи, маданияти ва қадриятларига эга бўлган ҳар қандай халқ эрта-кечми ўз миллий давлатчилиқини тиклаш, озодлиги учун курашади. Баъзан бу кураш ниҳоятда қонли ва оғир кечади, баъзан энгил совуқ шамолдек ўтади. Ўзбекистоннинг мустақиллиги ҳам назаримизда энгил кўринган, аммо ҳақиқатда, оғир курашлардан кейингина амалга ошди. Бу тарихий воқеа — миллий истиқлолни ота-боболаримиз орзу қилиб ўтдилар: Махмудхўжа Бехбудий, Мунавварқори Абдурашидхон, Аб-

дурауф Фитрат, Абдулҳамид Чўлпон, Абдулла Қодирий сингари адибларимиз бу йўлда азиз жонларини қурбон қилишди.

Ҳар қандай давлат бу текинхўр мустамлакачи мустабид ўзининг текин даромад орттирадиган манбаидан воз кечмайди. Шу боис Махмудхўжа Бехбудий ҳам, Мунавварқори Абдурашидхон ҳам «Ҳақ берилмас, олинур» деган фикрда эдилар. Уларнинг бу фикрлари XX аср бошларида шаклланди. Чор ва совет империяси мустамлакани қўлдан чиқармаслик учун қадим империялардан қолган мерос — қатли нуфусга эрк бердилар. 1918 йилдан то 1952 йил, ҳатто 80-йилларгача қирғин машинаси бизнинг ўлкамизда тўхтовсиз ишлади...

Мустақиллик шарофати ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг жасорати билан бу масала атрофлича ўрганилди ва минглаб инсонларнинг номи оқланди, ҳаёт ва оила бағрига қайтарилди.

Давоми тўртинчи саҳифада.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ ЙИГИРМА БЕШ ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ФАН, ТАЪЛИМ, СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ, АДАБИЁТ, МАДАНИЯТ, САНЪАТ, МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ, ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ҲАМДА ИЖТИМОИЙ СОҲАЛАР ХОДИМЛАРИДАН БИР ГУРУҲНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, миллий ғояни ривожлантириш, маънавиятимизни тиклаш, ўзлгимизни англаш йўлида катта ҳисса қўшган, ёрқин истеъдоди ва ижоди, илмий фаолияти, ҳалол хизмати, ёшларни она юртга муҳаббат, истиқлол ғояларига садоқат руҳида соғлом ва баркамол этиб тарбиялаш ҳамда жамоат ишларидаги фаол иштироки учун қуйидагилар фахрий унвонлар ва орденлар билан тақдирлансин:

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
САНЪАТ АРБОБИ»

Фахриддин Зайниддин Рамзиевич — Камолитдин Бехзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институти доценти, рангтасвирчи рассом
Слоним Андрей Евсеевич — Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик катта театри сахналаштирувчи режиссёри

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАН
АРБОБИ»

Валиев Уйғун Воҳидович — Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетининг «Фотоника» кафедраси профессори

«ЎЗБЕКИСТОН ИФТИХОРИ»

Ғоибназаров Фазлиддин Ҳасанбоевич — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Ғиёсов Шаҳрам Жамшидович — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Дўсматов Ҳасанбой Маъруфжон ўғли — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Зоиров Шаҳобиддин Шокирович — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Мелиқўзиев Бектемир Рўзатжон ўғли — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ
АРТИСТИ»

Ашурова Зухра Жўраевна — Ўзбек Миллий академик драма театри актрёси
Зокирова Гавҳар Акмаловна — Ўзбек Миллий академик драма театри актрёси
Шарилов Абибулла Нағметович — Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат мусикали театри бош балетмейстери

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ
БАХШИСИ»

Ҳўжамбердиев Шодмон Эгамбердиевич — Сурхондарё вилояти Шеробод тумани маданият ва аҳоли дам олиш маркази мутахассиси, бахши

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ
ЁЗУВЧИСИ»

Аъзамов Эркин Нормаматович — «Тафаккур» журнали бош муҳаррири

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ
УСТАСИ»

Абдиев Олим Жабборович — Бухоро маҳсул илмий-таъмирлаш ишлаб чиқариш бошқармаси реставратори

Ғаниев Зокир Ваҳобович — «Устазода» халқ санъати усталари корхонаси ёғоч ўймакор устаси

Исматиллаев Холмаҳамат — «Хунарманд» уюшмасининг Самарқанд вилояти бошқармаси аъзоси, уста-қуллол

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ
ШОИРИ»

Сиддиқова Энаҳон Абдурахимовна — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг Фарғона вилояти бўлими раҳбари

Давоми иккинчи саҳифада.

МЕҲРИ ИССИҚ ШАҲАР

Қайдадир шаҳар бор
иссиқ меҳрли...

Қаердандир хонанданинг майин куйга мос майин хониши кулоққа чалинади: Меҳри иссиқ шаҳар бор... Ҳаёлимда фақат шу сўз айланади. Қандай ажойиб ўхшатиш. Ахир меҳр энг гўзал туйғу. Меҳрга қўшилиб айтилаётган иссиқ ибораси эса бу туйғунинг янада гўзаллаштирган. Ахир ўша иссиқ меҳрли шаҳар бизнинг Тошкентимиз эмасми? Ўзининг иссиқ меҳри билан барчани бағрига чорлаётган, хорижлик меҳмонларни-да ўзига мафтун этаётган гўзал Тошкентимизнинг меҳр тўла қалби — бу мустақиллик майдонидир. Мамлакатимизнинг бош майдони Мустақиллик майдони тарих ва келажақ узи-йилигини ажайиб тимсолга айлангани рости. Бугун бу ерга ташриф буюрган ҳар бир киши шаҳарнинг бағрига ҳа, ҳа иссиқ бағрига кириб кетаётгандек қалбини ҳаяжон қўлгади.

Мустақиллик майдони... Офтоб нурларига бурканган соқин, улғувор гўша. Ҳар гал унга қадам қўйганимда эзгуликнинг барчаси шу майдон узра йиғилгандек бўлиб туюлади. Мустақилликдан олдин бунёдкорлик соҳасида табиати-миз, иқлимимиз, миллий турмуш тарзимизни ҳисобга олмайдиган эскича қарашлар устуңлик қиларди. Шу боис, пойтахтимиздаги асосий расмий тантаналар, мустабид тузумнинг зўравонлигини намойиш қилиб ҳарбий парадлар ўтказиладиган бош

майдон фақат асфалт ва бетон қопламаларидан иборат бўлган.

Бугунги кунда обод ва гўзал, баҳаво ва кўркем майдонимиз айни пайтда пойтахтимиз меъморчилик ансамблининг ажралмас қисмига айланган. Майдонга янгича қиёфа бахш этиб турган Эзгулик аркаси, унинг марказий устуңидаги Ер шари

узра кўкка интилаётган турналар гўё халқимизнинг эзгу ишларини қўллаб-қувватлаётгандек, баланд парвозларимизга ишора бераётгандек. Аркадан ўтгач ям-яшил майса-

рий бадийи мажмуа — меҳр-оқибат ришталарини янада мустаҳкамлаб, болапарвар ва тинчликсевар халқ эканлигимизни кўз-қўзлаётгандек.

Майдон таркибига қирадиган Хотира хиёбонида бунёд этилган «Мотамсаро она» меъморий ёдгорлиги тинчлик учун ўз жонини фидо қилган юртдошларимиз хотирасига эҳтиром кўрсатишнинг ёрқин ифодасидир.

Бундан ташқари Мустақиллик майдонининг умумий манзарасини тўлдириб турган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенат биноси, Вазиirlар Маҳкамасининг бинолари, «Туркистон» саройи, «Маърифат маркази», «Пойтахт» бизнес маркази, «Ёшлар ижод саройи» каби мажмуалар ва турли услубда қурилган фавворалар шаҳарнинг ҳақиқий кўрқига айланган.

Бош майдонимиз — Мустақиллик майдони бугун 25 йиллик тўй арафасида янада гўзаллашган. Йилнинг барча фаслида ям-яшил ушбу маъво қалби покликка ва эзгуликка лиммо-лим ҳамюртларимиз билан гавжум. «Бахтиёр она» пойига гулчамбар қўяётган келин-куёвларни кўриб беихтиёр ушбу даргоҳнинг муқаддас қадамжого айланганига яна бир бор амин бўласиз. Меҳрпарварлик, юртпарварликча чорлаётган бош майдонимиз барча ватандошларимиз учун Ўзбекистоннинг буюк келажагига бўлган ишонч туйғуларини бардавом мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Барно СУЛТОНОВА

Муборак бўлсин!

Энг улғу, энг азиз байрамимиз — Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 25 йиллик тўйи арафасида Президентимиз Фармонига кўра Ватанимизнинг юксак унвонлари, орден ва медаллари билан мукофотланганлар саҳифа тахририятимизнинг ижтимоий ҳаёт бўлими катта мухбири Барно Султонова ҳам бор.

«Шухрат» медали билан тақдирланган меҳнаткаш ва фидойи ҳамкасбимизни кўп сонли муштаврийларимиз ва тахририят ходимлари номидан юксак мукофот билан кутлаймиз. Ҳамкасбимизга ижодий муваффақият тилаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ ЙИГИРМА БЕШ ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ФАН, ТАЪЛИМ, СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ, АДАБИЁТ, МАДАНИЯТ, САНЪАТ, МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ, ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ҲАМДА ИЖТИМОИЙ СОҲАЛАР ХОДИМЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Бошланиши биринчи саҳифада.

“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ЎҚИТУВЧИСИ”

Солиева Хури Мелихўжаевна — Тошкент вилояти Ўрта Чирчиқ туманидаги 16-умумий ўрта таълим мактабининг бошланғич синф ўқитувчиси

“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ”

Алиев Рихсибой Усмонович — “Ўзбек-фильм” киностудияси актриси

Бекмуратов Азат Жаксимбаевич — Ўзбекистон давлат ёшлар театри актриси

Болтабоева Маъсумат Носирова — Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик катта театри опера солисти

Борчанинов Кирилл Валерьевич — Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик катта театри опера солисти

Гафурова Сайёра Акмаловна — Ўзбекистон Миллий симфоник, камер ва халқ чолғулар оркестрлари жамоалари бирлашмасининг миллий симфоник оркестри актриси

Мадмусаева Милена Орифоновна — “Ўзбекнаво” эстрада бирлашмаси хонандаси

Мустафоева Раъно Каримовна — Қашқадарё вилояти мусиқали драма театри вокал артисти

Нишонов Баходир Исанович — Ўзбекистон давлат ёш томошабинлар театри актриси

Пирматова Нодира Йигиталиевна — Ўзбекистон давлат консерваторияси аънавий ижрочилик кафедраси катта ўқитувчиси, хонанда

Рахматуллаев Улғбек Ибрагимович — “Ўзбекнаво” эстрада бирлашмаси хонандаси

Ҳакимова Мехри Абдуқодировна — Самарқанд вилояти мусиқали драма театри актриси

Шорахметова Нигина Аманбоевна — “Сабо” рақс ансамбли рақосаси

“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЁШЛАР МУРАББИЙ”

Жуманов Исоқтой — Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти саҳна нутқи кафедраси доценти

Жўрабекова Одина Хуршидовна — Фарғона вилояти Учқўприк санъат касб-хунар коллежининг махсус фан ўқитувчиси

Муҳиддинов Муслихиддин Кутбиддин — Самарқанд давлат университети ўзбек тили ва адабиёти кафедраси профессори

Фозилдор Абдурахмон Раҳимович — Ўзбекистон футбол федерациясининг мухлислар жамияти раиси

Эргашева Нодира Қосимовна — Сирдарё вилояти Сардоба туманидаги 15-умумий ўрта таълим мактабининг она тили ва адабиёт фани ўқитувчиси

“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЖУРНАЛИСТ”

Давлетова Саида Салиевна — Ўзбекистон миллий телерадиоканали “Ўзбекистон” телерадиоканали “Ахборот” муҳарририяти бош муҳаррири ўринбосари

Каримбеков Қобилбек Тўхтабекович — Ўзбекистон миллий телерадиоканали “Маҳалла” телеканали маънавий-тарбиявий дастурлар муҳарририяти мутахассис-маслаҳатчиси

Мусаева Гулбаҳор Жўракуловна — Қашқадарё вилоят телерадиоканали бош муҳаррири — телевидение гуруҳи раҳбари

“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ”

Акрамов Адхам Тошпўлатович — Фарғона вилояти мусиқали драма театри режиссёри

Аминжонов Нурдинжон — Республика халқ ижодиёти ва маданият-маърифий ишлар илмий-методик маркази етакчи методисти

Атабаев Зокиржон Жуманазарович — Ўзбекистон ёшлар симфоник оркестри овоз режиссёри

Отабаев Шодмонбек Эргашевич — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, ёзувчи

Гулзарова Инесса Сергеевна — Ўзбекистон давлат консерваторияси мусиқа тарихи ва танқиди кафедраси доценти

Зуфаров Тўхтамурод Усмонович — Ўзбекистон Бадий ижодкорлар уюшмаси аъзоси, халқ чолғу асбоблари устаси

Ибадуллаева Гавҳар Иноятловна — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Хоразм вилояти бўлими раҳбари

Иргашев Муртаза Худойбердиевич — Камолитдин Бекзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институти доценти, рангтасвирчи рассом

Матмуратов Сагинбай Ембергенович — Ўзбекистон бадий жамоалари ижодий бирлашмаси Қорақалпоқ ашула ва рақс ансамбли бадий раҳбари

Матиязова Роҳила Худайбергеновна — Хоразм вилояти Қўғирчоқ театри саҳналаштирувчи режиссёри

Мусурмонов Рустам Равшанович — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, шоир

Раҳмонова Саломат Фармоновна — “Бухоро гўзаллари” бадий дастаси балетмейстери

Раҳимов Эгамберди Шаматович — “Ўзбек-фильм” киностудияси актриси

Йўлдошев Абдуқайом Турғунбоевич — “Адолат” газетаси бош муҳаррири ўринбосари, ёзувчи

**“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА
ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ
ХОДИМИ”**

Бобомуродов Абдуҳаким Эгамуродович — Самарқанд вилояти Тайлоқ тумани тиббиёт бирлашмаси болалар бўлими мудири

Девятков Андрей Васильевич — Академик В.Вохидов номидаги Республика ихтисослаштирилган хирургия маркази бўлими бош илмий ходими

Қаландарова Амина Нуруллаевна — Нукус “Она ва бола скрининг” маркази директори

Назаров Улғбек Холмуродович — Республика шовишлнч тиббий ёрдам илмий маркази Сирдарё филиали болалар хирург

Шек Александр Борисович — Республика ихтисослаштирилган кардиология маркази директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари

Эргашев Ҳақимжон Холматович — Фарғона вилояти болалар кўп тармоқли тиббиёт маркази ортопедия бўлими мудири

**“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА
ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТ
УСТОЗИ”**

Арслонов Шухрат Арслон ўғли — Қаратё бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси мураббийи

Ахмедов Маъруфжон Қодирович — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси мураббийи

Израилбекова Зарина Батировна — Бадий гимнастика бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси мураббийи

Рўзихонов Раҳматжон Турсунович — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси мураббийи

Тойгонбаев Зиятдинбек Курманбекович — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси мураббийи

Усмонов Жаҳонгир Мирабирович — Ўзбекистон мини-футбол ассоциацияси раиси ўринбосари

Ҳидоятлов Шўпўлат Эркинвич — Эркин кураш бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси мураббийи

Якубов Абдурауф Сатторович — Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳридаги болалар ва ўсмирлар спорт мактаби директори

**“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА
ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТЧИ”**

Аҳмадалиев Муроджон Қаҳҳор ўғли — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Ибрагимов Магомед Идрисович — Эркин кураш бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Наврўзов Ихтиёр Каримович — Эркин кураш бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Тўлаганов Рустам Тўлқин ўғли — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Ўрозов Дийрбек Бахтиёр ўғли — Дзюдо бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

**“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА
ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ХОДИМИ”**

Умарова Дилфуза Исмоиловна — Амударё вилояти Жалафуд туманидаги 1-умумий ўрта таълим мактабининг кимё ва биология фанлари ўқитувчиси

Эркабаева Завра Қайтаровна — Самарқанд вилояти Қўшабот туманидаги 34-умумий ўрта таълим мактабининг математика фани ўқитувчиси

“ЭЛ-ЮРТ ХҲРМАТИ” ОРДЕНИ БИЛАН

Нурудинов Руслан Шамилович — Оғир атлетика бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Собилов Ришод Рашидович — Дзюдо бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

**“ФИДОКОРОНА ХИЗМАТЛАРИ УЧУН”
ОРДЕНИ БИЛАН**

Аннақлиева Гулистон Ахмедовна — “Қорақалпоғистон тонги” газетаси бош муҳаррири

Комиллов Эркинбой — Ўзбек Миллий академик драма театри актриси

“МЕҲНАТ ШУҲРАТИ” ОРДЕНИ БИЛАН

Аъзамов Абдулла — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, адабиётшунос

Ахмедов Баходир Ҳайитбаевич — Хоразм вилояти Ҳазорасп тумани тиббиёт бирлашмаси анестезиология-реанимация бўлими мудири

Зулпанов Икромжон Мўминович — Сирдарё вилояти Гулистон қурилиш касб-хунар коллежи бош устаси

Ихтиёрова Мария — Муқимий номидаги Ўзбекистон давлат мусиқали театри вокал артисти

Комилова Умида Кабировна — Республика ихтисослаштирилган терапия ва тиббий реабилитация илмий-амалий тиббиёт маркази директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари

Қосимова Шаҳноза Шоюсуповна — Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур туманидаги 20-умумий ўрта таълим мактаби директори

Кенжабоев Қамчибек — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, ёзувчи

Қурбанов Марат Галиевич — Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси бош мураббийи

Маҳмудов Шахрило Шарипович — Ўзбекистон оғир атлетика федерацияси раисининг биринчи ўринбосари

Назиров Феруз Гафурович — Академик В.Вохидов номидаги республика ихтисослаштирилган хирургия маркази директори

Панкратов Сергей Анатольевич — Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги — ЎзАнинг ахборот-коммуникация технологиялари бош қармаси бошлиғи

Сатторов Насиба Пардаевна — В.Успенский номидаги Республика ихтисослаштирилган мусиқа академик лицейи ўқитувчиси, хонанда

Тожиқўжаев Тўлаған — Ўзбекистон Бадий ижодкорлар уюшмаси аъзоси, ҳайкалтарош

Тасмурад Елмурат Зулиҳар-ули — Юнон-рум кураши бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси аъзоси

Тошматов Шерзод Рихсибоевич — Ўзбекистон бокс федерацияси раисининг биринчи ўринбосари

Турдыев Фарход Каримович — Ўзбекистон Миллий олимпия қўмитаси вице-президенти

Умурзокова Хуснора Худдиевна — Бухоро вилояти Олот тумани тиббиёт бирлашмаси “Бўрибёк” қишлоқ врачлик пункти мудири

Хантов Мўминович Солиҳович — Ўзбекистон миллий телерадиоканали Тошкент телемаркази инфорамацион қўрсатувлари тайёрлаш ва эфирга узатиш хизмати смена бошлиғи

Ҳақимов Гуломжон Гафурович — “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси қасба уюшма қўмитаси раиси

Шеров Абдулла — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, шоир

Якужанов Фазилдин — Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик катта театри бош дирижёри

Қаландаров Дониёр — Жиззах вилояти Баҳмал туманидаги 78-ихтисослаштирилган умумий ўрта таълим мактаби директори

Мамлакатимизда ҳар томонлама соғлом ва баркамол авлодни воғга етказиш ишига қўшган катта ҳиссаси ҳамда ёшларни Ватанга муҳаббат, истиқлол ғояларига садодат, соғлом турмуш тарзи тамойиллари руҳида тарбиялашдаги хизматлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

**II ДАРАЖАЛИ “СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН”
ОРДЕНИ БИЛАН**

Зарипова Ёркин Сабуровна — Қорақалпоғистон Республикаси Ҳўжайли тумани тиббиёт бирлашмаси бош педиатри

Рашидова Гўзал Ибрагимовна — Қашқадарё вилояти Қарши тумани кўп тармоқли марказий поликлиникаси шифокор педиатри

Ҳамидова Наима Набиевна — Тошкент шаҳар “Мурувват” ногирон болалар учун 2-интернат уйи тарбиячиси

“ДЎСТЛИК” ОРДЕНИ БИЛАН

Азимов Ҳасан Гафурович — Ўзбекистон бадий жамоалари ижодий бирлашмаси “Ўзбекистон” ашула ва рақс ансамбли созандаси

Ваҳобов Исмоилжон — Ўзбекистон халқ ҳофиза, пенсионер

Ваҳобов Исроилжон — Ўзбекистон халқ ҳофиза, пенсионер

Жирнов Владимир Николаевич — Ўзбекистон Бадий ижодкорлар уюшмаси аъзоси, фоторассом

Қодирова Лола Абдувалиевна — Тошкент шаҳар Юнусовод туманидаги 302-умумий ўрта таълим мактабининг инглиз тили фани ўқитувчиси

Қазақов Эгамберган — Хоразм вилояти Урганч туманидаги 45-ихтисослаштирилган умумий ўрта таълим мактаб-интернати директори

Қосимов Ойбек Омилович — Ўзбекистон Миллий олимпия қўмитаси бош котиби

Ким Светлана Алексеевна — Ўзбекистон давлат мусиқали комедия (оперетта) театри балет артисти

Мамедова Гулбаҳор Мусаевна — Каттақўрғон шаҳар драма театри артисти

Мусурмонов Ўрунбой — Самарқанд вилоят телерадиоканали муҳандис-техниклар гуруҳи бош муҳандиси

Нарзиёв Аълам Наимович — “Овози тожик” газетаси масъул котиби

Раджапова Бибисара — Тошкент шаҳар туркман маданият маркази раиси ўринбосари

Халилова Ойгул Темировна — Қарши санъат коллежи ўқитувчиси

Шавардова Елена Ивановна — Ўзбекистон рус маданият маркази бошқаруви аъзоси

Штурбабин Андрей Анатольевич — Дзюдо бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси бош мураббийи

Юсупов Зокиржон Мамажонович — Андижон вилоят телерадиоканали ижодий муҳаррират гуруҳи бош муҳаррири

Ёкубов Нигмат — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, пенсионер

Ёрбеков Эрнарз Холмирзаевич — Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти мусиқали, драматик театр ва кино санъати кафедраси катта ўқитувчиси

Мамлакатимизда амалга оширилаётган маънавий-маърифий ва ижтимоий ислохотлардаги фаол иштироки, самарали меҳнати, ёш авлодни Ватанга муҳаббат, миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялаш ишига қўшган ҳиссаси учун қуйидагилар мукофотлансин:

“ШУҲРАТ” МЕДАЛИ БИЛАН

Абдуллаев Анорбой Очилович — Самарқанд вилояти Булунғур тумани тиббиёт бирлашмаси тез тиббий ёрдам бўлими шифокори

Абдуллаев Собиржон Ҳамидович — Ўзбекистон Миллий симфоник, камер ва халқ чолғулар оркестрлари жамоалари бирлашмаси артисти

Абдуллаева Наргиза Тоҳирова — “Ўзбек-фильм” киностудияси актриси

Адилова Камола Каримовна — Ўзбекистон миллий телерадиоканали “Ёшлар” телерадиоканали “Болоҳан” телеканали бош муҳаррири

Акрамова Насиба Раимжоновна — “Ўқитувчи” нашриёт-матбаа ижодий уйи муқоваловчиси

Алланазаров Зинатдин Қуатбаевич — Ўзбекистон миллий телерадиоканали Нукс телемаркази инфорамацион телеоператори

Атамқамедов Акбар Ҳамидович — “Ўзбекнаво” эстрада бирлашмаси хонандаси

Ахмадалиева Латифа Ҳасановна — Наманган вилоят ўлкашунослик музейи тарих бўлими мудири

Бабатаева Райхан Уктемовна — “Нурли жол” газетаси масъул котиби ўринбосари

Бегимқуллов Ойбек Худойкулович — “Тасвирий ойна” ижодий уюшмаси Жиззах вилояти бўлими раҳбари

Бекниязов Базарбай Қурбанбаевич — Нукс темир йўллари транспорти касб-хунар коллежининг махсус фан ўқитувчиси

Бўтаев Фаррух Фурқатович — “Халқ сўзи” газетаси бўлим муҳаррири

Галашова Ирина Михайловна — Сув спорти турларига ихтисослаштирилган Республика олимпия заҳиралари спорт мактабининг сузиш бўйича катта мураббийи

Жўраева Зулхумор Абдурахмоновна — “Хунарманд” уюшмаси аъзоси, кулол

Досбергенова Генжегул Оразбаевна — Қорақалпоғистон Республикаси Қораўзақ тумани тиббиёт бирлашмаси “Маданият” қишлоқ врачлик пункти мудири

Дулиева Муҳаббат Турсунбоевна — Жиззах вилояти Ўлкашунослик музейи санъат бўлими катта илмий ходими

Ерназаров Бекназар — Қорақалпоғистон Ёзувчилар уюшмаси масъул котиби, болалар шоири

Жўраева Гулчехра Холбоевна — Жиззах вилояти Зомин “Мурувват” ногиронлар интернат уйи энгагиси

Зиявитдинов Жамолитдин Фазлитдинов — ЎзФА Биоорганик кимё институти катта илмий ходими

Изимбетов Расул Қайруллаевич — “Айқулаш жулдўзлари” Қорақалпоқ давлат миллий фольклор ансамбли артисти

Эргашева Саида Жалиловна — Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети лингвистика ва инглиз адабиёти кафедраси катта ўқитувчиси

Исмаилов Ажиниёз Ембергенович — Қорақалпоқ давлат университети маданият саройи директори

Қодиров Фарход Шухратович</

ЧЎЛПОН

ҚАЛАНДАР ИШҚИ

(Эски тартибда)

Муҳаббатнинг саройи кенг экан, йўлни йўқотдим-ку, Асрлик тош янглиғ бу хатарлик йўлда қотдим-ку. Қарашма денгизин кўрдим, на нозлик тўлкини бордир, Ҳалокат бўлгусин билмай қўлочни катта отдим-ку. Ажиб дунё экан бу ишқ дунёси, аё дўстлар, Бу дунё деб у дунёни баҳосиз пулга сотдим-ку. Унинг гулзориди булбул ўқиб қон айлади бағрим, Кўзимдан ёшни жо айлаб, аламлар ичра ботдим-ку. Қаландардек юриб дунёни кездим, томпаини ёрни, Яна қўлбамга қайғулар, аламлар бир-ла қайтдим-ку. Муҳаббат осмониди гўзал Чўлпон эдим, дўстлар, Қўёшнинг нурига тоқат қилолмай ерга ботдим-ку.

ЮПАНМОҚ ИСТАГИ

Билмадим кўнглимни юпаттай кимлар: Тоғларми, тошларми ё оқар сувлар. Ёки кишанлардан бўшалган куллар, Ёки севиламасдан ташланган туллар?

Ёки ойдин тунда кўзимни олмай Кўклардан юпатқич юлдуз ахтарай? Ёки тонг чоғида сабо юпаттай, Ёки ойдан томган вафосиз нуллар?

Кенесбой КАРИМОВ,

Қорақалпоғистон Ёзувчилар уюмси раиси,
Қорақалпоғистон Жўқорғи Кенгеси депутати

Бу йил жоҳонон Ўзбекистонимиз мустақилликка эришганига ропла-роса 25 йил тўлмоқда. Бош кийимни ечиб қўйиб, ўтган йилларга, Ўзбекистон номли бир юрт босиб ўтган йўлларга назар солар эканмиз, бу йўлда кечган машаққатлар ва изланишлар, куч-қудрат, чидам ва ирода натижасида қўлга киритилган ютуқлар кўз ўнгимизда жонланиб туради. Шарқ халқлари йигирма-йигирма беш йилни бир авлод тугилувчи, вояга етадиган давр деб ҳисоблайди. "Халқ сўзи" газетасида Россия Федерациясининг Ўзбекистон Республикасидаги элчиси Владимир Тюрденев "Жаҳон" ахборот агентлиги муҳбирига берган интервьюсида: "Ўзбекис-

навий саноат корхонаси ўзининг қўлами ва ишлаб чиқариш технологияси билан бизни ҳайратга солади.

Мустақиллик йилларида халқимизнинг онгида, санъат, маданият, наشريёт, радио-телевидениеда тўб ўзгаришлар юз берди. Ушбу ўзгаришлар бадиий адабиёт ва публицистика бугун ҳар доимгидан ҳам олдинги қаторда турибди. Журналистикада зўр тажриба тўплаган ёзувчи-шоирларимиздан Шахрар Уснатдинов, Гулистон Матёкубова, Ўрозбой Абдурахмонов, Янгибой

лар ва фестиваллар ёшларимиз орасидан энг истеъдодлиларини танлаб олиб, уларнинг имкониятларини юзга чиқаришга хизмат қилмоқда.

Истеъдодли ёшларимиз Қорақалпоғистон Ёзувчилар уюмси ижодий тўғарақларида тўпланишиб, бир-бири билан фикр алмашиб туришади. Улар учун эшикларимиз кенг очик. "Бизлар улардек пайғамбарларда Ёзувчилар уюмсининг эшигига яқинлашишга қўрқиб юрар эдик!" — дейди кекса ёзувчилар тўплаган ёзувчи-шоирларимиздан Шайхон Олтимишбой Султонов. Ёшларимизнинг бу даргоҳга эмин-эркин, тортинмасдан қадам қўйишлари мустақиллигимиз шарофатидир.

Бугунги кунда қорақалпоғистонлик ёш ижодкорларнинг семинар-көнгаши ҳар ойда ўтказилади. Тажрибали шоир-ёзувчилар, адабиётшунослар улар билан машғулотлар олиб борадилар.

Абдулла АВЛОНИЙ

ВАТАННИ СУЙМАК

("Туркий гулистон ёҳуд ахлоқ" асаридан)

Ватан. Ҳар бир кишининг туғулуб ўскан шаҳар ва мамлакатини шул кишининг ватани дейилур. Ҳар ким туғулган, ўскан ерини жонидан ортиқ суяр. Хатто бу ватан ҳисси-туйғуси ҳайвонларда ҳам бор. Агар бир ҳайвон ўз ватанидан — уюридан айирилса, ўз еридаги каби роҳат-роҳат яшамас, маишати талх бўлуб, ҳар вақт дилининг бир гўшасида ўз ватанининг муҳаббати турар.

Биз туркистонлилар ўз ватанимизни жонимиздан ортиқ суйдигимиз каби, араблар Арабистонларини, қумлик, иссиқ чўлларини, эскимўлар шимол тарафларини, энг совуқ қор ва музлик ерларини бошқа ерлардан зиёда суярлар. Агар суймасалар эди, ҳавоси яхши, тириклик осон ерларга ўз ватанларини ташлаб ҳижрат қилурлар эди.

Боболаримиз: «Киши юртида султон бўлгунча, ўз юртингда чўпон бўл», демишлар.

Мен айблик эмас, эй ватаним, тоғларим,
Бевақт ташлаб кетдим аё, боғларим.

Ҳижрон қилодур мени жудолиғ,
Дўнди ғама рўзу шаб чоғларим.

Ҳаммага маълумдурки, энг муқаддас диний еримиз ўлан Арабистонга боғларини, ҳовлиларини сотуб ҳижрат қилган ҳожиларимизнинг аксари яна ўз ватанларига қайтуб келурлар. Бунинг сабаби, яъни буларни тортиб кетурган қувват ўз ватанларининг, тупроқларининг меҳру муҳаббатидур. Расули ақрам набийи муҳтарам саллаллоҳу алайҳи васаллам афандимиз: «Ҳуббул-ватани миная-л-имони — ватанни суймак иймондандур», демишлар.

Ватан, ватан дея жоним танимдан ўлса равон,
Банга на ғам, қолур авлодима ўю ватаним.
Ғубора дўнса ғамим йўқ вужуд зери ваҳм,
Чароки, ўз ватаним хокидур ғуру кафаним.
Туғуб ўсан ерим ушбу ватан вужудим хок,
Улурса аслина рожеъ бўлурми ман ғамнок.

“ПАҲЛАВОНУ ҚАҲРАМОН
УЛ БЎЛДИ...”

Азалдан халқимиз эртақ, ривоят ва афсоналарида мард, паҳлавон, танти ўғлонларини улуғлаб келган. Алпомишлар, Фарҳодларни орзу қилган. Болаликдан фарзандлар қалбига мардлик, мурувват, меҳр-садоқат уруғларини қадаганки, улар орзу дарахтига айланган. Инсон ҳаётининг жўшқин ёшлик палласида етиб бўлмас орзулар ҳам ушалгай. Устоз адибимиз ёзганидай: "Бир йигит умрининг баҳор, кўкламига Бутун бир замонни алишсанг арзир". Фақат мақсад йўлида муҳаббат ва матонатли меҳнат, элу юртининг дуоси, қўллаб-қувватлаши, рағбати ниятларни рўйбга чиқаради.

Ривоят қилишларича, Паҳлавон Маҳмуд 15 ёшидаёқ кучга тўлиб, шону шухратга қўмилган. Олис мамлакатнинг зўр полволларини енгганида, ўша юрт пешвоси бобомиз қудратига қойил қолиб, "Тила, тилагингни",

намиз. Паҳлавон бобомиз ўша замонларнинг илғор ва ҳур фикрли файласуф олимни, истеъдод ва заковат эгасини, донишманд шоирни бўлиб, "Хоразм Хайёми", "Мозандарон йўлбарси" деб улуғланган. Бобомизга кўп инсоний фазилатлари ҳам куч-қудрат ато этгани шубҳасиз.

Куни кеча Бразилиянинг Рио-де-Жанейро шаҳрида ўтказилган XXXI ёзги Олимпиада ўйинларида иштирок этган ўзбек йигитларининг ғалабаси беихтиёр халқимизнинг алп ўғлонларини ёдимизга солади. Энг улуг, энг азиз Мустақиллик байра-

мига тараддуд кўрилатган айна кунларда Ватаннинг чин фарзандлари бизга тақдир этган тўртта олтин, иккита кумуш, еттита бронза медаллари кўнглимизни тоғдай кўтарди. Ҳа, Олимпиада нишонлари Ўзбекистоннинг муқаддас байроғи юксакка кўтарилган лаҳзаларда ўзбек халқига берилди. Муборак кунларнинг яна бир уйғунлиги шундаки, бу ўғлонлар Истиқлол фарзандлари, улар эришган натижалар эса — Мустақиллик шарофатидандир. Йигитларнинг ютуғидан нафақат қалам аҳли, балки барча юртдошларимиз қалби ифтихор билан тўлқинланиб, шеър улаб қасидалар яралмоқда.

Истеъдодли шоир Зикрилла Неймат "Юрта шон келтирган ўғлонлар" қасидасида ўн уч нафар спортчиға бирма-бир тўхталиб, уларнинг ўзига хос жиҳатларини ёритишга ҳаракат қилади:

Нақ тоғин кўтариб Нуриддин Руслан
Ўрнатди Олимпнинг рекордини ҳам.

Ёки барчамизнинг кўз ўнгимизда кечган тенгсиз жангда зафар қучган боксчимиз Фазлиддин Ғоибназаров ҳақидаги сатрларни ўқиганингизда рингдаги манзаралар кўз олдингизга келади: "Туядай рақибин ҳолин этди танг, Шерюрак Фазлиддин Ғоибназаров".

Шоир қасиданинг муқаддима ва асосий қисмидан сўнг мантиқли хулосаларини баён этади:

Халқим, ўғлонларинг кучган бу зафар —
Ор-номус ҳамда шон ғалабасидир.
Жаҳон айвонида ғолиб, музаффар
Буюк Ўзбекистон ғалабасидир.

Қўриб қўй, эй дунё, эй аҳли башар,
Ўзбекининг белбоғи мудом бор белда.

Қўриб қўй, қандай мард инсонлар яшар
Алпомишлар ўтган бу буюк элда!
Олимпиадада иштирок этган боксчиларимиз ғалабаларининг ҳар бири алоҳида таҳсинга сазовор, дostonларга лойиқ. Жасур йигитларимиз 3 та олтин, 2 та кумуш ва 2 та бронза медали қўлга киритиб, Куба, АҚШ, Буюк Британия ва Россия каби бокс борасида дунёга донг таратган мамлакатларнинг спортчиларини доғда қолдириб, дунёда биринчи ўринни эгалладилар.

Шиддат-ла курашиб анжончасига,
Орият, ор-номус ҳамда шаън учун.

Ҳасанбой Дўстматов жумла жаҳонга
Кўрсатиб қўйди-ку ўзбекининг кучин.
Адабиётимизда мардлик, ватанпарварлик мавзuida-ги асарлар кўп ва улар ўз даврининг оламшумул воқеалари, бетакорр шахслари таъсирида яратилгани шубҳасиз. Айни кунларда ҳам оддий қаламкашларимиздан тортиб етук ижодкорларимизга қадар барчаси юрт ободлиги, фарзандлар эришган оламшумул ғалабалар ҳақида чин қалбдан назимий изҳорлар ёзмақдалар. Ҳар қандай ҳолда ҳам Ҳазрат Алишер Навоий битганидай, ғалабага эришмоқ йўли биттадир, у ҳам бўлса — жондан кечиб мақсад йўлини маҳкам тутмоқ.

Паҳлавону қаҳрамон ул бўлди, ул —
Ким кечиб жонидан этқой эзми йўл.

Олимпиадада ғалабага эришган спортчиларимизнинг жондан кечиб, чинакам фидойилик билан, ору номус деб, юрт шаъни учун жангга киришганига нафақат биз, балки бутун дунё аҳли гувоҳ бўлиб турди.

Мамлакатимизда танланган оқилона йўл, болалар спортини ривожлантиришга давлат миқёсида берилган юксак эътибор ва рағбат амалга оширилган кенг қамровли бунёдкорлик ишлари, ёш авлодга яратилган шарт-шароитлар натижасида ҳали кўп фарзандларимиз жаҳонда ўзларига, боболарга, буюк аجدодларга муносиб ўринларни эгаллайверадилар.

Мустақиллигимизнинг 25 йиллик қутлуг байрами арафасида Риода ўтган Олимпиадада муваффақиятга эришган спортчиларимиз Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори билан муносиб тақдирланди: уларнинг ҳар бири юксак давлат мукофотлари ҳамда моддий рағбатга сазовор бўлдилар. Юртимиз ижодкорлари номидан уларни яна бир бор муборакбод этамиз. Ўғлонларимизнинг юртимиз шаънини жаҳон миқёсида юксакларга кўтарган шижоат ва ғайратлари адилларимизни ҳам янги-янги асарлар яратишга илҳомлантириши шак-шубҳасиздир, албатта.

ЧОРАК АСР БЎСАҒАСИДА

Мустақиллик байрами арафасидаги ўйлар

тонда мустақиллик йилларида мамлакатнинг сиёсий ва иқтисодий-иқтисодий ривожланишининг ўсувчанлиги туфайли давлат ва жамият барча тармоқларининг самарали ишлашини таъминловчи чўқур ислохотлар ўтказилди.

Маълумки, тараққиётнинг "ўзбек модели" асосан иқтисодий хусусияти билан ажралиб туради... Шақ-шўбхасиз, ушбу муваффақиятлар — меҳнаткашлиги, юксак маънавияти, аниқ мақсадлар сари интилувчанлиги, қийинчиликларни енгил қобилияти билан обрў-эътибор топган ўзбек халқининг хизматидир. Асосан, худди шундай сифатлар давлат ва жамиятнинг жадал ривожланишининг гаровидир", — деб таъкидлаганидек бугунги кунда "ўзбек модели" ўз мустақиллигига эришган халқлар учун намуна бўлиб хизмат қилаётгани сир эмас.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов томонидан ўртага ташланган "Кеча ким эдигу бугун ким бўлди?" деган савол Ўзбекистоннинг кўпни кўрган ҳар бир фуқаросининг ўз-ўзига берадиган саволдир, десак аниқлашмаймиз. Чорак аср ичида ҳар биримизнинг ҳаётимизда сезиларли даражада ўзгаришлар юз берди, мамлакатимизда ҳар бир фуқаронинг конституцион ҳуқуқлари таъминлангани билан биргаликда иқтисодий муҳофаза, маориф, қурилиш, коммуникация, соғлиқни сақлаш, транспорт, қишлоқ хўжалиги, тadbиркорликни ривожлантириш соҳаларида улкан ютуқ ва муваффақиятлар қўлга киритилди. Натижада халқнинг маданияти юксалди, турмуши фаровонланди. Айниқса, сўнгги ўн йил ичида шаҳар қурилиши мисли қўрилмаган даражада ўсканлигини мамлакатимиздаги бошқа вилоятлар, шаҳару қишлоқлар қаторида Қорақалпоғистоннинг ҳам шаҳар ва овуллари тимсолида, бош шаҳримиз Нукуснинг қиёфасида ёрқин кўрамиз.

Қорақалпоғистон мустақиллик йилларида чин маънода саноат ўлкасига айланди. Марказий Осиёдаги энг йirik саноат корхонаси бўлган Қўнғирот сода заводида йигирма километрлар чамаси масофадан Устюрт қўйнида яна бир гигант кон мазли — Сурғил газ-кимё комплекси очилгани ҳақидаги хабар бутун дунёга тарқалди. Доно халқимиз "Минг марта эшитгандан кўра, бир марта кўрган афзал" деганидай минг йиллар давомида даиди шамоллар билан кийикларгина олиб югурган саҳрода бугун қад ростлаган замо-

қўқоров ва бошқа ижодкорлар ҳаётимизнинг барча соҳаларида рўй берган янгиланишларни ўзларининг публицистик мақолалари ва очерклари орқали халқимизга етказишга интиломоқда. Ёзувчиларимиз томонидан мустақиллик йилларида халқимизнинг бугунги ҳаётидан олиб ёзилган ҳикоя, қисса, шеър достонлар билан биргаликда кечаги кунга, ўтмишга бугунги кун нуктаи назаридан қелиб чиқиб ёндошил-

Умидли ёшларнинг ёзганлари Қорақалпоғистон оммавий ахборот воситалари ва Ўзбекистон газета-журналларига тавсия этилади.

— Менинг ёзган шеърларим Ўзбекистон мустақиллигининг 25 йиллигига бағишланган "Биз Истиқлол фарзандларимиз" номли китобда чоп этилганини эшитганимда қувонганимдан тилимга сўз келмай қолди, — дейди Тошкентдаги Дўрмон "Истеъдод мактаби" Республика семинари иштирокчиси, шоира ва расом қизимиз, Ажиниёз номидаги педагогика институти талабаси Манзура Аширбоева. — Менинг ўқишим, шеър ёзишим, расм чизишимга имконият яратиб берган мустақиллигимизга, Президентимизга раҳмат, — дейди у тўлиб-тошиб. — Менинг бу сўзимга минг-минглаб ёшлар, албатта, қўшилади, деб ўйлайман.

25 йил — чорак аср, бу тарих учун жуда қисқа вақт. Бироқ халқимизнинг "Қаловини топсанг, қор ҳам ёнади" деб топиб айтгани каби доно сарбонимиз раҳбарлигида Ўзбекистон номли ажойиб бир юрт шу қисқа вақт давомида оламни ҳайратга соладиган буюк ютуқларни қўлга киритганининг гувоҳи бўлди. Сўзимизнинг бошида тилга олинган улкан бир мамлакатнинг элчиси айтганидай, бу муваффақиятларга эришувимизда бизга тараққиётнинг "ўзбек модели" қўл келганини жаҳон ҳамжамияти тан олмақда.

Ватанимиз мустақиллигининг 25 йиллиги нишонланаётган бу йил Президентимиз томонидан "Соғлом она ва бола йили" деб эълон қилинган муносабати билан онага — Ватанга муҳаббатимизни қўйидаги сатрлар орқали изҳор этмоқчиман.

Онадан муҳаббат бўлгандир бунёд,
Она кашфиёти эрур бу олам.
Меҳрибон онадан бошланган ҳаёт,
Онасииз отмаган сабоҳ, субҳидам.

Она — гўзаллиқнинг юксак чўққиси,
Вафо, садоқатнинг мангу тимсоли.
Илоҳий яхлитлик бутун ёртиси,
Она умри гўзал бир гул мисоли.

Оналар ҳаётнинг машаққатига
Ота билан бирга тутгандир елка.
Дунё қарадир она муҳаббатига,
Она деган Ватан, онажон — ўлка.

Рустам МУСУРМОН таржимаси

Муҳтарам Юртбошимизнинг “Юксак маънавият — енгилмас куч”, “Адабиётга эътибор — маънавиятга, келажакка эътибор”, “Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида”, “Она юртимиз бахту иқболи ва буюк келажак йўлида хизмат қилиш — энг олий саодатдир” асарларида адабиёт ва санъатнинг долзарб муаммолари ўз ифодасини топган.

Жумладан, адабиёт ҳақидаги қарашларида бадий сўз санъатининг миллат, жамият, Ватан намуналарини билан боғлиқ концептуал йўналишлар, йўриқлар, вазибалар белгилаб берилди. Улар адабиётшунослигимиз учун ҳам методологик асос вазибасини ўтамоқда. Жумладан, истиқлол даври адабиёти тарихини яратиш вазибаси бир қатор назарий масалаларни кун тартибига қўймоқда. Ижодий метод, умумбашарий қадриятлар асосида

даний, диний, адабий меросни қайта кўздан кечириш, умумбашарий қадриятлар нуктаи назаридан қайта баҳолаш тамойили кучайди. Қадриятларга муносабат, тушунчаларга баҳо, нуктаи назар ўзгарди. Дунёқараш ўзгараётган экан, табиийки, бадий тафаккур янгиланиши, бунинг самараси ўлароқ адабиёт ўзгариши муқаррардир. Бадий-эстетик тафаккурдаги жиддий сифат ўзгаришларини, маънавий-интеллектуал янгиланиш белгиларини

лантиришда умумбашарий қадриятлар — эзгулик, адолат, гўзаллик устувор эстетик мезонлар сифатида бўй кўрсатаётир. Тарихий романлар насримиздаги бадий изланишлар моҳиятини кўп жиҳатдан ўзида мужасамлаштирган. Кўҳна тарих орқали бугунги куннинг маънавий-ахлоқий, ижтимоий-маърифий масалалари тадқиқ этилмоқда. Воқеа-ҳодисалар, тарихий жараёнлар издиҳомиде қадрамонларнинг фикрлаш тарзи, психологик дунёси эстетик таҳлил меҳварига айланди. Кенг тармоқли сюжетлар ўрнини интеллектуаллик, яъни тафаккур феномени эгаллаб бормоқда.

Мазкур тамойил тарихий давр фалсафасини идрок ва ифода этишга йўналирилган билан эътиборлидир.

назаридан ёндашиш ва ёритиш устувор тамойилга айланди. Мозийга, буюк аждодларимиз ҳаёти ва тақдирига қизиқиш теран йўналиш касб этди, диний-ахлоқий, тарихий меросга умумбашарий қадрият сифатида қараш, ўрганиш ва баҳолаш эстетик принциплар сифатида шаклланди.

Истиқлол даври адабиётининг муҳим фазилатларини, ўзига хос хусусиятларини белгилаб берувчи яна бир қатор тамойиллар кўзга ташланаётир. Чунончи, миллатнинг ўз-ўзини англашида, ўзликни қадрлаши ва улуғлашида, миллий ифтихор туйғуларининг шаклланишида бадий тафаккур маданиятининг сифат ўзгаришлари намоён бўлаётир. Муҳтарам Юртбошимиз таъкидлаганидек, “Ёзувчиларимиз ўз истеъдоди билан одамларнинг онги ва дунёқарашини, маданий савиясини юксалтириш, халқ қалбининг куйчиси бўлишдек оғир ва мураккаб, улуғ бир вазибани зиммасига олган экан, аввало, эл-юрт олдидеги фарзандлик бурчини, фуқаролик бурчи ва масъулиятини чуқур сезиши, англаши ҳал қилувчи аҳамиятга эга”.

Яна бир етакчи тамойил шуки, адабларимиз хоҳ тарихий воқеликка, хоҳ бугунги кунга мурожаат этмасин, уларнинг асарлари моҳиятан халқнинг яқинлигини таъминлашга қаратилган ижтимоий-фалсафий концепцияси билан ажралиб туради. Биргина лиро-эпик жанр намуналарини оладиган бўлсак, достончиликда ҳам турқум асарлар таърибасини кузатиш мумкин. Чунончи Ўзбекистон халқ шоири Тўлан Низом истиқлол шуқуҳини, халқимизнинг асрий орузи — эркин-хур турмушини, боқий қадриятларимизни илҳом билан қўйган “Ватан ҳақида қўшиқ” — мустақиллик достонлари турқумини яратди. Шеъримиздаги турқум достонлар, драматик поэма, шеърый драма, шеърый қисса, шеърый эртак, репортаж достон каби асарларнинг жанр қўрилишлари табиатиин ўрганиш, поэтик шакллар борасидаги ижодий изланишларни назарий жиҳатдан умумлаштириш илмимиз олдидеги муҳим масалалардан биридир.

Кейинги йилларда фалсафий мушоҳадакорлик, публицистик давъат, психологик таҳлил, лирик эътироф сингари усуллар поэтик идрок ва ифода маданиятидаги хилма-хилликларни кўрсатади. Булар, шубҳасиз, бадий сўзнинг маъно қирралари қанчалик теранлигини, кенглигини намоён этаётир.

Зеро, бадий тафаккурдаги эврилишлар бир неча авлод иждоқлари изланишларининг самарасидир. Ҳаёт ва ижтимоий воқелик таъсирида юзага келадиган бадий-эстетик тафаккур типлари ва қўрилишлари адабий жанрлар хилма-хиллигини юзага келтирувчи бош омилдир.

Нўмон РАХИМЖОНОВ,
филология фанлари доктори,
профессор

ЁЗУВЧИ ЎЗ ИЖОДИ ТЎҒРИСИДА

Абдулла Қодирийнинг “Диёри Бакр” (Кичик асарлар) турқумидан улуғ адибнинг маърузалари ҳам ўрин олган. Қуйидаги “Ёзувчи ўз ижоди тўғрисида. Абдулла Қодирий – Жулқунбой докладыдан” номли асар ўз вақтида матбуотда чоп этилган. Атоқли ёзувчининг маърузасидаги йўл-йўриқлар бугунги кунда ҳам ёш ёзувчиларга асқотиши тайин.

«Ўткан кунлар», «Меҳробдан чаён», «Обид кетмон» ва бошқа бир мунча асарларнинг ёзувчиси Абдулла Қодирий 10 марта... адабий тўғарақда ўз адабий таърибаларини ёш ёзувчилар билан ўртоқлашди. Ёзувчи ўзининг узун докладыда ўз ижодининг ҳамма томонларини ёритишга уринди. Унинг докладынинг биринчи қисми то биринчи романи ёзишгача бошидан кечирган саргузаштларига, унинг турмуш мактабига бағишланган эди:

— Менинг бошимдан кечирганларимни айтишимдан мақсадим шуки, ҳақиқий ёзувчи бўлмоқ учун турмушни ҳар тарафлама ўрганиш, бунинг учун унинг ҳар соҳаларидан хабардор бўлиш керак. Қисман менинг бошимдан кечирганларим менинг ёзувчи бўлишимда каттагина рол ўйнаганлар. Ҳақиқий ёзувчи бўлишни истаган ёшларимиз ҳам дастлаб шу турмуш ичига киришлари, уни билишлари керак, — дейди ўртоқ Абдулла Қодирий.

— Турмушнинг турли соҳаларида ишлашим натижасида мен ўзбекларнинг урф-одатларини, улар ичиде учрайтурган типларни янграшолдим.

Асарлар устиде қандай ишлаганига қўйиб, ёзувчи айтди:

— Мен бир асар ёзишдан аввал шу ёзмақчи бўлган нарсам ҳақидаги материалларни пухта ўрганиб чиқаман. Мен бирор жой тўғрисида асар ёзмақчи бўлсам, ўша жойни аввал мартаба кўрганам эсамда, яна бориб текшириб, яхшироқ ўрганиб келаман. Материални ўрганиш маҳалида энг майда нарсаларга (деталларга) ҳам аҳамият бераман. Масалан, мен ҳалиги ўрганимқчи бўлган ерда қанча дарахт борлиги, уларнинг қанчаси эски ва қанчаси янгилиги, мен борган маҳалда ўша дарахтларда қандай қушлар қайси хилда қўниб турганлиги ва шунга ўхшаш жуда майда нарсаларча. Биринчи қараганда бу нарсалар ҳеч аҳамиятга молик бўлмайтургандек кўринса ҳам, кейинроқ фойдаси тегиб қолиши жуда мумкин. Масалан, «Ўткан кунлар»ни ёзиш чоғида Марғилонга борганимда бир қўчада ўтаётиб, намозом маҳалида доғ қилинаётган зигирёгининг ҳиди бурнимга урулди, мен буни эсда тутиб қолишга тиришдим. «Ўткан кунлар»нинг бир жойида шу кичкина бир детал киргизилганида, берилаётган тасвирнинг яна ҳам одам ишонарлик бўлиб чиққани эсимда. Умуган деталлар ўқувчида ёзувчига ишонч ўйғотди. Лекин мен ҳар қандай майда деталларни ҳам асарга киргиза бермайман. Уларнинг шу асарнинг худди жойида тасвир этилаётган аҳволга, идеяга тўғри келиш-келмаслигини суриштириб ишлатаман.

Ёзувчи бўламан деган ҳар бир киши ўзида мана шундай турмушни майда-чўйдаларигача кузата олатурган қобилиятни ўсириши керак.

Ёзувчининг ўзидан қўйиши (русча айтганда «вымысль») адабий асарда катта рол ўйнайди, — дейди яна ёзувчи, — лекин мен турмушда кўрмаган, билмаган нарсам ҳақида ҳеч нарс ёзмайман. Ҳар бир асаримнинг ёзилишига турмушда учраган бирор воқеа сабабчи бўлади. Масалан, мен колхозларда юрганимда ҳақиқатан ҳам Обид кетмоннинг баъзи хусусиятларига эга бўлган бир типни кўрдим.

Мен материалларни ўрганиш маҳалида асарни қайси хилда ёзиш ҳақида бош қотириб юраман. Шунинг натижасида мен ўзимга асаримнинг жуда ҳам тахминий бир схемасини тузиб олиб, кейин ишга тушаман. Шундай схема бўлмаса, ҳеч қачон ёзувга ўлтирولмайман.

Ўртоқ Қодирий назарий билим олишнинг жуда ҳам зарурлигини ўқидириб ўтади:

— Ёзувчи бўлатурган ҳар бир киши адабиётдаги оқим ва мактабларни яхши билиб олиши керак. Энг яхши ёзувчиларнинг асарларини бир неча қайталаб ўқиш зарур. Ўқиганда ҳам ёзувчининг нима демоқчи эканини ва ўз фикрини қандай йўл билан ўқувчига англаш олганини диққат қилиб суриштириб бориши керак. Шундагина ёзувчилардан ҳунар ўрганиши мумкин.

Ёзувчининг айтишига қараганда, у бундан кейинги романи тарихий материаллар юзасидан ёзмақчи. Ёзувчида яна ўзининг ҳажвчилигини янгида бошлаш тилаги бор.

1935 йил, 14 март

ЛУТФИЙ ЛУТФЛАРИ

Мумтоз шеърятда шоир маҳорати туфайли ҳар бир сўз қутилмаган маъно залвори ва бадият ифодаси кўрсаткичига айланади. Сўз санъати илмида энг қийин санъат ийҳом эканлигини ҳазрат Алишер Навоийнинг ўзлари ҳам қайд этган.

Ҳазрат Навоийгача, айниқса, Мавлоно Лутфийгача бу санъат Атоий, Саккокий, Гадоий, Хофиз Хоразмий ижодида ўта сийрак – бармоқ билан санарли тарзда учраб эди. Бу санъатни ўз адабий таҳаллуси қилиб олган Мавлоно Лутфий(лутф – ийҳом истилоҳининг туркийча ифодасидир) ўз девонидеги ғазалларда мазкур санъат миқдорини юзга етказди.

Лутфий лутфлари – ийҳомлари одатда байтда битта бўлади. Фақат қуйидаги байтдагина малик ул-каломимиз бир байтда икки ийҳом яратиб нуктапардозлиқни ўрнига қўйган:

**Кун тушта кўргали сени тушти заволга,
Ой тонгга қолди кеча боқиб ул жомалга.**

Биринчи мисранинг ийҳом санъати туфайли икки хил мазмун касб этишини кузатиш: “Кўёш туш пайтида сени кўриш учун қуйлаша бошлади, Кўёш сени тушида кўриш учун ботди”.

Иккинчи мисранинг икки хил мазмуни: “Ой у жомалга кечаси қарагани билан тонггача қолиб кетди” (баъзан эрталабтар осмонда ой кўриниши).

Ийҳом санъати тадрижини шоирларимиз ижодларида кузатиб, Алишер Навоийга келганда бу санъатнинг аввалгидек турқона оддийроғини эмас, балки ўта нозик юксак намуналарини кўрамиз. Ҳатто буюк даҳо қудрати шу даражадаки, бир байтда туртта сўзни ийҳом кўрсаткичи сифатида қўллаб, нозик нуктапардозлиқда тантана қилган:

**“Бош қўйай” — дедим оёғи тўғроғига. Деди: “Қўй”.
Бўса истаб лавли рангин сўрдум эрса, деди: “Ол”.**

Биринчи мисранинг мазмуни манзарасига кўз ташлайлик.

Ошиқ йигит севган қизига: “Изинга юзимни қўйй”, деб рухсат сўрамоқда.

Ийҳомнинг биринчи маъносига кўра танноз гўзал тантқиқлик билан: “Қўй”, демоқда. Ийҳомнинг иккинчи маъносига кўра, йигитни ёқтирган ва ҳурматини жойига қўйган машуула “қўй” сўзини “Хай-хай, бош қўйман” деган мазмунда айтган. Биргина сўзни “қўй” ва “қўйма”, яъни тасдиқ ва инкор маъноларида қўллай олиш қудрати ҳар қандай китобхонни ҳам лол қолдирса ажаб эмас.

Иккинчи мисрага келсак, унда “рангин”(қизил, алвон ва ранги, туси), “сўрдим”(сўрадим ва қаттиқ ўқидим), “ол”(олган ва қизил) сўзлари ийҳом санъати кўрсаткичлари бўлмоқда.

Ушбу байтни сержило олмосга қиёсласак арзийди. Аввало, биринчи кўзга ташланадиган фазилати Шарқ лирикаси учун унчалик хос бўлмаган (амавиётда учрагач, кейинчалик “савол-жавоб санъати” деб номланган) диалог усулидир.

Мазмунан нозик висол пайти манзараси ифодаланган бу шох байт ҳам ҳаётийлиги, ҳам бадий санъатпардозлиқ фазилатлари билан ўқувчи ёдида узоқ сақланади.

Ваҳоб РАҲМОНОВ

Бошланиши биринчи саҳифада.

Мустамлакачи давлатлар олиб борадиган жазолаш сиёсатининг шакллари кўп. Ана шундайлардан бири – халқнинг қадимий ва кўркам маданиятининг гувоҳлари бўлиши тарихий обидаларни, зиёратгоҳларни йўқ қилиш, миллий аънавий қадриятларни унуттириш сиёсатидир. Масалга шу нуктаи назардан қарайдиган бўлсак, давлатимизда тарихий адолат тўла тикланди, деб айта оламиз. Имом Бухорий, Термизий, Мотуридий, Аҳмад Фарғоний, Жалолид-

дин Мангуберди, Амир Темури ва бошқа улуғ сиймолар номларининг тикланиши, улар яшаган масканларнинг обод зиёратгоҳларга айлантирилиши фикримизга яққол мисолдир. Ахир, яқин ўтмишда бу номларни ёзиш у ёқда турсин, ҳатто гапириб бўлмасди. Академик И.Мўминовнинг “Амир Темурнинг Ўрта Осиё тарихида тутган ўрни ва роли” рисоласи, тарих фанлари доктори Р.Набиевнинг “Қўқон хонлиги тарихи” китоби ман этилгани ва муаллифлар сиқувга олинганини унутганимиз йўқ. Мустақиллик шарофати билан катта ишлар қилинди. Биринчи навбатда Ватанимиз ва унинг катта шаҳарлари ниҳоятда бир гўзал қиёфга эга бўлди. Ҳозир Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Қарши, Термиз, Андижон, Наманган, Нукус, Урганч ва бошқа шаҳарларни аввалгиси билан қиёслаб бўладими, асло. Ахир, бу шаҳарлар, ярим вайрон обидаларни ҳисобга олмаганда, ўрта асрлардан қолган кентларга ўхшаб қолган эди. Иккинчидан, адабиёт, санъат, тарих соҳасига янгича ёндашиш туфайли мутлақо янги йўналишлар пайдо бўлди. Улкан адиб ва жамоат арбобларининг асарлари халқимизга қайтарилди, жумладан, Фитратнинг

кўп жилдли асарлар тўплами, Бехбудий, Мунавварқори, Тавалло, Элбек, Камий, Қодирий, Сўфизода, Саид Аҳрорий, Ҳожи Муъин, Вадуд Махмуднинг танланган асарлари нашр этилди, хотиралари китобхонлар мулкига айланган. “Қатагон қурбонлари хотираси” музейи томонидан қатагон масаласини тарихий ҳужжат ва хотиралар асосида ёритувчи “Тарихнинг ўқилмаган саҳифалари” китобининг беш наشري ўқувчилар эътиборига ҳавола қилинди.

— **XX аср бошларида тараққийёт ва озодликка маърифат орқали эри-**

шиш мумкин деган ишонч тараққийпарвар заърифларнинг шаири эди. Бугун маърифатга маънавий синишдан асровчи руҳий мувозанат манбаи — халоскор куч сифатида янада кўпроқ интилиш керак, назаримда. Тўрт томонга елиб-югураётган кишиларнинг максад-интилишлари, қарашлари, одатлари маърифатдан узоқлашаётгандек туюлади...

— Саволнингиз бир неча қисмдан иборат бўлгани учун ҳар бирига алоҳида жавоб беришга уриниб кўраман.

XX аср бошида эл-юрт гама билан яшаган боболаримиз ўтмиш таърибаларидан тарихий ва мантикий тўғри хулоса чиқаришган. Улар 1876, 1892, 1898 йиллари ва ундан кейинги даврларда кўтарилган катта-кичик халқ кўзгоҳолари натижасини, Европа ва мустамлакачи давлатнинг маданият, маърифат ва ҳарбий салоҳиятини ўрганиб, халқни кенг меҳкёсда маърифатли, сиёсий, амалий бошқарув жараёни учун турли соҳаларда етук мутахассисларни тайёрлашдан туриб курашга отланиш нодонлик эканини тушуниб етгандилар. Шу боис Махмудхўжа Бехбудий Яқин Шарқ ва Оврупога, Мунавварқори Абдурашид-

хонов Финландияга бориб у ердаги маданият, маориф, ҳарб ишлари, давлатнинг бошқарув сиёсати, мухторият талаб ва устуқмасини пухта ўрганиб келган эдилар. Улар раҳбарлиги ва иштирокида очилган янги усулдаги мактаблар бошланғич ва ўрта таълимни тарихий нуктаи назардан мутлақо янги босқичга кўтара олди. Бу мактабларни битириб чиққан кишилар ўтган асрнинг 20–30 йиллари катта ва кичик давлат лавозимларида ишлаб, ўз вазибаларини аъло даража адо этдилар. Бунга жуда кўплаб

шахсларнинг фаолиятини мисол келтириш мумкин...

Ҳозирги ахборот тўфони масаласига келсак. Ҳар қандай бўш дарахтни арзигаган шамол синдиради, ҳар қандай чаласавод ва оми одамни оддий ахборот чирмовукдай ўраб олиб, шимиб ташлайди. Бундай кезларда одамларнинг қанчалик маърифатга эгалиги, мактаб ва институтларда олган билимларининг тўқ ва пучлиги катта аҳамият касб этади. Ёлғон ахборотнинг ўргимчак тўрига илинган кишилар, Президентимиз таъбири билан айтганда, Юксак маънавият — енгилмас куч эканини теран ҳис қилмаган кишилардир. Бундай кишиларнинг тарих саҳнасига чиқмаслиги ёхуд турли йўлларда адашмасликлари учун уларнинг маърифатини қучатириш, мактаблар ва олий таълим даргоҳларида педагогика соҳасини замон ва сиёсат талаби асосида ривожлантириш, тақомилга етказиш мақсадга мувофиқ, деб ўйлайман.

— **Собик тузум даврида қирғин-қатагон қилинган зиёлилардан катта мерос қолгани барчага аён. Уларнинг асарларини ўша давр матбуоти, архивларидан ўрганиб, юзага чиқариш, нашр этиш масаласида**

талай ишлар қилинганини таъкидлаб ўтдингиз, яна олдиде қандай вазибалар турибди, деб ўйлайсиз?

— Ҳозир айтганимдек, қирғин-қатагонга учраган адибларимиздан қўларининг танланган асарлари китобхонлар қўлига теғди. Аммо даврий матбуотда уларнинг талай асарлари ўз тадқиқотчисини кутиб ётибди. Ҳали номлари халқимиз хотирасида тикланмаган, асарлари чоп этилмаган шоир ва адибларимиз кўп. Масалан, ака-ука Мирмулла ва Мирмуҳсин Шермуҳаммадовлар, шоир Муҳаммад Раҳим Тожи,

Рафик Мўъмин, Ғози Юнус, Санжар Сиддиқ, Аъзам Аййоб, олимларимиздан Ашуралли Зоҳирий, Ғоли Олим, Бўлат Солиев, уламо ва олимлардан Заҳириддин аълам Қосимов...

Назаримда, кейинги даврларда адабий меросни талқин ва таҳлил этиш анча заифлашиб қолди. Бехбудий, Фитрат, Қўлпон, Элбек, Абдулла Қодирий каби адабиётимиз устунларининг нашр этилган асарлари асосида тарих, адабиёт, фалсафа, сиёсатшунослик, ҳатто тиббиёт нуктаи назаридан тақлилар — давр талабидир. Бунинг натижасида маърифат ва маънавият янада кучаяди.

Яна энг муҳими, фарзандларимиз қалби, онгу шуурига Ватанга муҳаббатни, халқини барча ижобий ва салбий ҳислатлари билан самимий сезишни, саховатни, Бехбудий ва унинг сафдошлари ибораси билан айтганда, ҳодимул миллат бўлишни сингдириш лозим. Зеро, ҳодимул миллат, яъни миллат ходими бўлган кишигина ҳақиқий маърифатли, дин-диёнатли, ота юртим, халқим деб яшовчи инсон бўла олади.

Н.НАМОЗОВА суҳбатлашди.

Шу кунларда барчамиз учун энг улуг, энг азиз байрам — мамлакатимиз мустақиллигининг йигирма беш йиллик байрамини нишонлашга қизгин тайёргарлик кўришмоқда. Жойларда “Гўзал ва бетакроримсан, муқаддас Ватан, жоним сенга фидо, Ўзбекистоним!” шиори остида маданий-маърифий тадбирлар, учрашув ва суҳбатлар бўлиб ўтмоқда. Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги томонидан концерт ва фестиваллар, танловлар ташкил этилмоқда.

Президентимиз Ислон Каримов “Юксак маънавият — энгилмас куч” асарида таъкидлаганидек, ҳаётимизнинг барча соҳаларида амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар самарадорлиги, аввало, халқимиз маънавиятининг тикланиши, бой тарихий меросимизнинг чуқур ўрганилиши, анъана ва урф-одатларимизнинг сақланиши, маданият ва санъат, фан ва таълим ривожини, энг муҳими, жамият тафаккурининг ўзгариши ва юксалиши билан узвий боғлиқдир.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазири Баҳодир Аҳмедов билан ЎзА мухбирининг суҳбати Истиқлол йилларида бу борада амалга оширилган ишлар ҳақида бўлди.

— Ўзбекистон — жаҳон маданияти бешикларида бири, — дейди Б.Аҳмедов. — Шарқу Фарбни ўзаро боғлаган, буюк цивилизациялар туташган юртимиз ҳудудида илм-фан, маданият, санъат азалдан ривожланган. Буюк аждодларимизнинг ижодий мероси инсониятнинг маънавий мулкига айланган.

Собиқ тузум даврида бебаҳо бойликларимиз камситилди, тарихимиз, маданиятимиз қораланди, миллий қадрият ва анъаналаримиз, муқаддас обидаларимиз оёқости қилинди, байрамларимиз таъқилланди.

Ислон Каримов Ўзбекистон раҳбари бўлган дастлабки кунлардан миллий тикланиши, миллий ўзликни англаш, маънавият ва маданият масалаларига алоҳида эътибор қаратди. Ҳали собиқ тузум ҳукмрон бўлиб турган пайтда халқимизнинг қадимий тарихи, бой маданий мероси, урф-одат ва анъаналарини асраб-авайлаш ва ривожлантиришга киришилди, Наврўз байрами, Рамазон ва Қурбон ҳайитлари тикланди.

Халқимизнинг гурурини, кайфиятини кўтарган бу хайрли ишлар истиқлол йилларида кенг қўлам касб этди. Юртбошимиз ташаббуси билан Имом Термизий, Имом Бухорий, Аҳмад Фароний, Имом Мотуридий, Абдул-холик Гиждувоний, Баҳоуддин Нақшбанд, Амир Темур, Мирзо Улуғбек каби буюк аждодларимиз, Самарқанд, Бухоро, Хива, Шахрисабз, Қарши, Термиз, Тошкент, Марғилон сингари шаҳарларимиз, Хоразм Маъмур академияси, “Алломиси” ва “Авесто” каби ноёб ёдгорликларимизнинг юбилейлари кенг нишонланди.

Самарқанд, Бухоро, Хива ва Шахрисабзнинг қадимий обидалари ЮНЕСКОнинг Жаҳон мероси рўйхатига киритилди. Катта ашула, Шахшамом, Наврўз байрамимиз ва Аския инсониятнинг номоддий маданий мероси рўйхатидан жой олди. Халқ амалий санъати ва ҳунармандлик анъаналари, ашула ва рақс санъ-

ати, кураш, улоқ каби қадимий спорт турларимиз қайта тикланиши халқимизда қадриятларимизга ҳурмат-эҳтиром туйғуларини кучайтириш, фарзандларимизни баркамол этиб тарбиялашга хизмат қилмоқда.

Тарихан қисқа, атиги 25 йил давомида эришилган бундай оламшумул ютуқларни илгари тасаввур қилиб бўлармиди?! Мустақиллик бўлмаганида бундай ютуқларга эриша олармиди?! Кечагидек эсимизда, биргина халқроқ фестивал ёки мусобақада қатнашиш учун собиқ марказдаги амалдорларнинг қош-қовоғига қарашга мажбур эдик. Оқибатда қанчадан қанча ўғил-қизларимизнинг истеъдоди очилмай ҳазон бўлган.

Истиқлол йилларида халқимиз маънавияти ва маданиятини юксалтириш, ёш авлодни буюк аждодларимизга муносиб ворислар этиб тарбиялаш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири этиб белгиланди. Бу борада амалга оширилаётган ислохотларда театр санъатига қаратилаётган эътибор алоҳида ўрин тутди. Зеро, эзгуликни, юртпарварликни, инсоний фазилатларни камол топтиришга хизмат қиладиган тарбиявий омиллардан бири театрди.

Мустақилликнинг дастлабки йиллариданқ Президентимиз Ислон Каримов раҳнамолигида театр санъати қўллаб-қувватланди. 1995 йил 20 октябрда давлатимиз раҳбарининг “Ўзбекистонда театр ва мусиқа санъатини янада ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони қабул қилинди. 1998 йил 26 мартдаги “Ўзбекистон театр санъатини ривожлантириш тўғрисида”ги фармон асосида “Ўзбектеатр” ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил этилди.

Бугун мамлакатимизда фаолият юритаётган 37 профессионал театрлар ижодий жамоаси юксак бадият ва ҳаққонийлик, эзгу

мақсадларга хизмат қилиш руҳи билан сўғрилган етук асарлар яратиш йўлида изланмоқда. Давлатимиз томонидан уларни қўллаб-қувватлаш, ижодкорларнинг самарали фаолият кўрсатиши учун зарур шароит яратиш юзасидан қатор ишлар амалга оширилмоқда.

Ўтган йиллар давомида Ўзбек миллий академик драма театри, Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик Катта театри, Ўзбекистон академик рус драма театри, Андижон, Самарқанд, Хоразм, Жиззах вилоятлари ва Қорақалпоғистон драма театрлари капитал таъмирланиб, энг замонавий техник воситалар билан жиҳозланди. Бухоро вилояти мусикали драма, Фарғона вилояти кўғирчоқ театрлари, Фарғона вилояти Театр-концерт саройи, Андижон вилоят кўғирчоқ театрлари янгидан барпо этилди. 2014 йили Президентимиз қарори билан Ўзбек миллий академик драма театрининг 100 йиллиги кенг нишонланди.

Истиқлол йилларида илк бор саҳнада Амир Темур, Бухорий, Фарғоний, Термизий, янги талқинда Алишер Навоий, Мирзо Улуғбек, Абу Али ибн Сино, Бобур образлари яратилди. Бу халқимизнинг миллий гурури, қадди ва қадрини тиклашга, юксалтиришга хизмат қилмоқда. Театрларимиз ижодкорлари янги спектакллари билан хорижий мамлакатларда ўтказилган халқроқ фестивалларда муносиб иштирок этиб, совринли ўринларни олди. Буларнинг барчаси ўзбек театр санъатининг дунё санъати билан бўйлашаётганидан далолат беради.

— **Ижодкор ёшларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг истеъдодини юзага чиқариш йўлида қандай ишлар амалга оширилмоқда?**

— Давлатимиз раҳбарининг 2008 йил 8 июлдаги “Болалар мусиқа ва санъат мактабларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ва уларнинг фаолиятини янада яхшилаш бўйича 2009-2014 йилларга мўлжалланган Давлат дастури тўғрисида”-ги қарорига мувофиқ янгидан қурилган ва тубдан реконструкция қилинган уч юзга яқин болалар мусиқа ва санъат мактабларида эртаимиз эгаларига санъат сирлари ўргатилмоқда, уларнинг маданияти ва дунёқарашини юксалтирилмоқда.

Ижодкор ёшларни қўллаб-қувватлашда “Нихол”, “Юрт келажиги”, “Камалак юлдузлари”, “Ижодимиз сенга, Ватан!” кўрик-танловлари, “Ёшлик баҳори” фестивали каби нуфузли санъат анжуманлари алоҳида аҳамият касб этмоқда. Мамлакатимизда камолга етаётган ёш истеъдодлар жаҳон сахналарида ҳам

да. Кишлоқ аҳолиси учун яратилаётган шароитларга шахарликлар ҳам санъат мактабларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ва уларнинг фаолиятини янада яхшилаш бўйича 2009-2014 йилларга мўлжалланган Давлат дастури тўғрисида”-ги қарорига мувофиқ янгидан қурилган ва тубдан реконструкция қилинган уч юзга яқин болалар мусиқа ва санъат мактабларида эртаимиз эгаларига санъат сирлари ўргатилмоқда, уларнинг маданияти ва дунёқарашини юксалтирилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 25 июндаги “2013-2018 йилларда замонавий маданият ва аҳоли дам олиш марказларини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори бу борада яна бир муҳим қадам бўлди. Қарорга мувофиқ 2018 йилгача мамлакатимиздаги маданият уйлари ва клублар негизидан мингга яқин маданият ва аҳоли дам олиш маркази ташкил этилиб, моддий-техник базаси

фатида танитди. Президентимиз ташаббуси билан 1996 йилда Тошкент шаҳрида “Олимпия шон-шухрати” музейи ташкил этилгани спортчиларимизнинг ўзбек спорти ҳаётида, қолаверса, Ватанимиз тарихида чуқур из қолдираётган ғалабаларини тарғиб этиш, уларга муносиб ворисларни тарбиялашда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Президентимиз ташаббуси билан тузилган Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жағмараси, ушбу фонд томонидан қурилган спорт мажмуалари болаларда спортга бўлган меҳр-ни қайтармоқда, профессионал спортчиларни тарбиялашда муҳим ўрин тутмоқда. Болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари, олимпия заҳиралари коллежалари, олий спорт маҳорати мактабларида тарбияланаётган ёш истеъдодлар дунё ареналарида мамлакатимиз шарафини муносиб ҳимоя қилаётди.

Мустақилликнинг илк йилида спортчиларимиз 17 олтин, 4 кумуш, 5 бронза медални қўлга киритган бўлса, ўтган йилнинг ўзида олимпия ва миллий спорт турлари бўйича 311 олтин, 274 кумуш, 276 бронза медал олишга мушарраф бўлгани эзгу мақсад йўлида амалга оширилаётган ислохотлар ўз самараларини бераётганидан далолатдир.

Ўзбекистон олимпия ва миллий терма жамоалари спорт оламининг барча нуфузли мусобақаларида муносиб иштирок этиб келмоқда. Бразилиянинг Рио-де-Жанейро шаҳрида кунгига етган XXXI ёзги Олимпия ўйинлари ҳам бунинг ёрқин исботига айланган. Халқимизнинг бутун диққат-эътибори қаратилган мазкур мусобақаларда Ўзбекистонлик атлетлар 4 та олтин, 2 та кумуш ҳамда 7 та бронза медалини қўлга киритиб, умум жамоа ҳисобида дунёнинг 206 мамлакатини орасида 21 ўринни эгалладилар. Мазкур кўрсаткич бўйича Ўзбекистон спорт делегацияси Осиё давлатлари орасида Хитой, Япония, Корея Республикасидан сўнг тўртинчи, МДХ мамлакатлари ўртасида иккинчи, Марказий Осиё давлатлари ўртасида биринчи ўринни банд этганини алоҳида таъкидлаш лозим. Айниқсан, боксчиларимиз қайд этган юқори натижалар юрдошларимиз қалбини ғурур ва ифтихор туйғуларида тўлдиргани аниқ. Риодаги бокс мусобақаларида 76 давлатдан 287 атлет совринли ўринлар учун курашди. Яқинда 3 олтин, 2 та кумуш ва 2 та бронза медали билан Ўзбекистонлик боксчилар умум жамоа ҳисобида биринчи ўринни эгал-

лашди. Ҳасанбой Дўстматов, Шаҳобиддин Зоиров, Фазлиддин Ғойибназаров сингари моҳир чарм кўлқоп усталарининг ғалабаси дунё бокс ихлосмандлари томонидан ҳам юксак эътироф этилди. Бир сўз билан айтганда, ўзбек спортчилари энг улуг ва азиз байрамимиз — Ватанимиз мустақиллигининг 25 йиллик тўйига муносиб совға ҳозирлашга эришилди.

— **Вазирлик томонидан истиклолимизнинг йигирма беш йиллик байрамга бағишлаб қандай тадбирлар ташкил этилмоқда?**

— Маданият ва спорт ишлари вазирлиги томонидан қатор ташкилотлар билан ҳамкорликда шу йил март ойидан буюн ўтказиш келинаётган “Ким эдигу ким бўлди, эртага қандай юксак марраларни эгаллашимиз керак?” мавзuidaги тарғибот тадбирлари қўллаб-қувватлаш лойиҳаларимиздан биридир.

Турли таълим муассасалари, маданият ва аҳоли дам олиш марказлари, ҳарбий қисмларида ташкил этилаётган тарғибот тадбирларида маданият ва санъат намонадалари, таниқли ёзувчи ва шоирлар, олимлар томонидан аҳолига мустақилликкача бўлган даврда халқимиз бошидан кечирган оғир синовлар, истиқлол йилларида эришилган оламшумул ютуқлар, амалга оширилган кенг кўламли ислохотлар ҳаётини мисоллар билан етказилмоқда. Шунингдек, “Ягонасан, муқаддас Ватан!” кўрик-танлови, “Истиқлолга тенгдош ижодкорлар” кўргазмаси, “Янги овозлар” теле-ланови, “Нурли наволар” фольклор жамоалари ва бахшлар фестивали ҳам улуг байрамимизга бағишланди.

Давлатимиз раҳбарининг шу йил 2 июндаги “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма беш йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарорига мувофиқ “Истиқлол фарзандлари”, “Келажақ бизники, марра бизники!” номли ёшлар фестиваллари, танловлар, концертлар, ижодий учрашувлар юқори савияда ўтказилмоқда.

Президентимиз алоҳида таъкидлаганидек, ўтган йилларда халқимизнинг маънавиятини юксалтириш йўлида дунёнинг манаган деган давлатлари ҳавас қиладиган улкан натижаларга эришилди. Бу, шубҳасиз, жамиятимиз тафаккурини юксалтириш йўлидаги эзгу ишлар самарасидир. Зотан, тафаккури те-ран, маънавияти бутун халқ буюк ишларга қодир бўлади.

Матназар ЭЛМУРОДОВ
ЎзА

Юртимиз мустақиллигининг 25 йиллиги арафасида қалбимда кўтаринки руҳ ҳукмрон. Эҳтимол бу халқимиз чорак асрда эришган муваффақиятларни ўзининг шахсий муваффақиятининг, деб ҳис этишдан туғилган ҳиссиёт бўлса, ажаб эмас.

МАРРА ЁШЛАРНИКИ

Шаҳару кишлоқларнинг обод бўлиб, кўркамлашиб бораётгани, йўлларимизнинг раво бўлаётгани, кутлуг сана арафасида Бразилия Олимпиадасида спортчиларимиз қўлга киритган медаллар, “Дунёнинг бахтли мамлакатлари” рейтингига эгаллаб турган юқори даражадаги ўрнимиз ва бошқа ютуқларни эслаганда одамнинг кўнгли тоғдек кўтарилди.

Жуда яхши эслаймиз: ўқувчилик даврим ўтган асрнинг 80-йилларига тўғри келгани боис мактабда “ўзбек мусикаси” деганда мавҳум нарсани тушунарди. “Ўзбек мусикаси тарихи” фанига имкон қадар кам вақт ажратилиб, ўқитиш жараёнида ниҳоятда кам мусикий маълумот бериладди. Миллий мусикамиз намуналарини тинглаб кўриш имконияти умуман йўқ эди. Асосан рус ва европа мусиқа тарихига катта ўрин ажратилиб, мусикий асарларнинг аудиоёзувларини истаганча тинглаб, таҳлил қилиш имкони бўлган.

Истиқлол шарофати билан ўзбек мусикасини қайтадан англаш, уни бекаму кўст ўрганиш ва тадқиқ этиш имконияти пайдо бўлди. Ўқитиш тизимида ҳам қўллаб-қувватлаш бўлиб, янги авлод адабиётларини яратдилар.

Собиқ шўро даврида рус мусикаси намуналари орқали очиб бериладиган мусикий-назарий фанлар ҳам эндиликда ўзбек мусикасининг нодир дурдоналарини ўргатиш ва ўрганиш орқали амалга ошириляпти. Соҳа тадқиқотчилари бу борада қўллаб-қувватлаш олиб бориб, янги авлод адабиётларини яратдилар.

Ўсиб келаётган ёш авлоднинг касбий воғга етишида ўқув репертурининг аҳамияти жуда катта. Ҳозирги кунда республикамизнинг барча олий ва ўрта махсус таълим муассасаларида

талаба-ўқувчилар Ўзбекистон бастакорларининг вокал, чолғу ҳамда оркестр учун яратган асарларини ижро этишляпти. Бугунги кунда ёш ижрочилар хориж мамлакатларида ўтадиган халқроқ танловларга бориб, фахрли ўринларни эгаллашмоқда.

Хар бир созанда ва хонанданинг ижро имконияти ўз халқининг миллий мусикасини ижро эта олиш маҳорати билан белгиланади. Шу сабаб ҳар қандай халқроқ танловда жаҳон мусика дурдоналари қатори ижрочилардан ўз миллий мусикасини чалиб бериш сўралади. Юртимиз вакиллари, айниқсан, ёш истеъдодлар миллий мусиқа санъатимиз ва маданиятимизни шу қадар етук намоён этиб келяптиларки, натижада Германия, Америка, Голландия давлатларидан ўзбек мусикасини ўрганаман, деб қанчадан-қанча тадқиқотчилар юртимизга ташриф буюряпти, устозларимиздан маҳорат дарслари олишляпти. Шундай жараёнлар асосида Абдурауф Фитратнинг “Ўзбек мусика тарихи” китоби хориж мутахассислари эътиборига тушди ва турли тилларга ўғирилди.

Хизмат сафари юзасидан вилоятлар ва чекка туманларда кўп бўламан. У ерларда замонавий усулда барпо этилган болалар мусиқа ва санъат мактабларини кўриб хайратга тушаман. Ёш авлоднинг мусикага ошно бўлиши учун бу мактабларда барча имкониятлар яратилган. Синф хоналари, репетиция хоналари, концерт заллари, мусикий чолғулар, нота адабиётлари ҳамда мусиқа санъатини ўргатишга мўлжалланган янги авлод адабиётларининг юқори сифатга эга эканини кўриб қалбим фахр-ифтихор туйғуси билан тўлади. Зеро, ёш авлоднинг мусикий тарбиясига ҳукум даражасида кўрсатилаётган ғамхўрлик ва эътибор аллақачон ўзининг мевасини бери-

Болаларимиз республика ҳамда нуфузли халқроқ танловларда мусикий ижрочилик бораида юксак натижаларни қўлга киритаяптилар. Президентимиз ташаббуси билан ёшлар учун таъсис этилган “Нихол” мукофоти хусусида алоҳида тўхталиб ўтишни жоиз, деб биламан. Ёш истеъдодларни қўллаб-қувватлаш, улар ижодини тарғиб этиш, келажақда фаолиятини янада ривожланиши учун яхши шарт-шароитлар

яратиш мақсадида ташкил этилган ушбу мукофотга сазовор бўлган ақсарият ёш хонанда ва созандалар хориж мамлакатларида юртимиз шаънини юксакларга кўтарди.

Ўтган йили “Йилнинг энг яхши бастакори” йўналишида “Эътироф-2015” мукофотига сазовор бўлдим. Ижодимга бўлган бундай улкан эътибордан ўзимни ниҳоятда бахтли ҳис этдим. Санъат оламида меҳнат қилаётган устозларимиз, тенгдошларимиз кўп. Шулар қаторида, меннинг ижодим ҳам юртимиз мусика маданияти ривожига хизмат қилаётгани энг олий мақсадимнинг рўёбга чиқаётганидир.

Юртимизда ўз касби ва атрофидигиларга садоқатли, масъулиятли ёшлар жуда кўп. Уларнинг сазй-ҳаракатлари туйғули барча соҳаларда янгилашлар юз бермоқда. Юртимизда ҳукм сураётган тинчлик, фаровонлик, тўқин-сончилик ҳар биримизни, энг аввало, унинг қадрига етишга, айни пайтда дахлдорлик ҳисси билан яшашга даъват этади. Эрта тонгда уйғониб, режалаштирган ишларимизга амалга ошириш имкониятининг бор эканидан қувонаман. Бундай имконият ҳар биримизда бор.

Энг улуг, энг азиз байрамимизга бағишлаб “25 ёшли Истиқлол” номли кўшиқ яратдим. Бугунги тинч ва фаровон турмушимизга шукрона ҳамда заҳкам ва илҳомимни ушбу кўшиқча жо этганман.

Ойдин АБДУЛЛАЕВА,
Зулфия номидаги Давлат
мукофоти соҳибаси

УЛУҒВОР ҚУДРАТ

Давлат рамзлари юртимизнинг ўтмиши ва келажаги, халқимизнинг азалий қадриятлари тимсолидир. “Ўзбекистон мадҳияси” ҳам шунчаки оддий бир рамз эмас, унинг бетакрор оҳанглари замирида бекиёс улғуворлик, ватандан, ватандошлардан фахрланиш, ифтихор туйғулари мужассам. Давлатимиз мадҳияси жаранлаганда ўнг қўлимизни кўксимизга қўйиб тинглаб эканмиз, илк сўзи янграш биланок вужудимизда она Ватанга муҳаббат ҳисси жўш уради, қалбларимиз гурурга тўлади.

— Юртимиз мадҳия билан уйғониб, мадҳия билан уйқуга кетади, — дейди **таниқли композитор, Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси раиси Рустам АБДУЛЛАЕВ**. — Яъни мадҳия янграётган экан, ёруғ, серкўёш кўнни қувонч билан қўтиб олиб, тунда беҳавотир уйқуга кетамиз.

Бир ижодкор, бир фуқаро сифатида юртимиз мадҳияси яратилиш жараёнида қатнашганимдан фахрланаман. Дастлабки босқичда етимидан ортқ асар кўрилди. Шундан қирқтаси саралаб олиниб, сўнгги босқичга учта мадҳия ўтди. 1992 йил 10 декабр кўни Олий Мажлис сессиясида юз берган ҳолат ҳамон кўз ўнгимда туради. Залга йирилганлар учта мадҳияни яхшидан билан тингладилар.

Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов сўзи билан таниқли композитор Мутал Бурхонов ёзган мадҳия тугаганди залга йирилганлар бир қалқиб кетди. Кўпчилик овоз билан шу асар давлатимиз Маҳияси сифатида қабул қилинди. Уша вақтда Мутал аканинг ёнида ўтирганим, уни биринчи бўлиб табриклаганимдан ҳамон фахрланаман.

Мутал Бурхонов ниҳоятда улғу композитор ва жуда қамтар инсон эди. Ўзи ҳақида, асарлари ҳақида деярли гапирмасди. Ниҳоятда матонатли, сабр-тоқатли, гурурли инсон эди. Асарларида ҳам шу хусусиятлар сезилиб туради. Энг муҳими, бу табаррук инсон миллий мусикамизни, мақомларимизни, халқимиз тарихини яхши биларди. Айни пайтда жаҳон мусиқа маданияти, хор санъати, оркестр ижросини ҳам чуқур ўрганган-

ди. Юксак истеъдоди, чуқур махасий билими давлатимиз Маҳиясининг улғувор, тантанавор янграшга замин ҳозирлади. Маҳиямиз икки хил кўринишда: хор ва пуфлаб қалинлаган чолғулар оркестри ижросида янграйди. Спортчиларимиз ғалаба қозонганда Ўзбекистон байроғи юқори кўтарилиб, Маҳиямиз янграй бошлаши билан уларнинг кўзларида ёш қалқийди.

Ҳатто ўзимиз ҳам бу ҳолатни қалбимизда титроқ, кўзимизда ёш билан кузатамиз. Бу нимадан? Албатта, ғалаба нашдаси ҳам бор бу ерда. Лекин гап мусикага яширинган қудратдан тўқчиланиш туйғули ҳар бир одамда Ватани, ватандошларидан гурурланиш ҳисси юзага келишида.

Мусиқанинг ҳар бир нотасида қучли миллий руҳ қалқиб, балқиб туради. Маҳиянинг ҳар сатрида ҳам миллат қалби касб этиб туради:

**Бағри кенг ўзбекнинг ўчмас ниймони,
Эркин, ёш авлодлар сенга зўр қанот!
Истиқлол машғали, тинчлик посбони,
Ҳақсевар она юрт, мангу бўл обод!**

Композитор шоирнинг нафақат ҳар сатрини, балки сўзини ҳам қалбдан ҳис этиб мусиқа ёзгани сезилиб туради.

Хар бир давлатнинг фахрлини айтидиган ўз мадҳияси бор. Агар эътибор берсангиз, кўп давлатлар мадҳияси қўшиқ тарзида яратилган. Бизнинг Маҳиямизда эса улғуворлик, тантанаворлик, шиддат, таъсирчанлик яққол акс этиб туради. Боз устига мусикадаги ўзбекона гурур юрак-юрагингизга етиб боради. Шу сабабли, уни тинглаганда одамнинг ички туйғулари бор тугёнлари билан юзага қалқиб чиқади. Аслида, мусиқа сўзсиз тушуниладиган, халқларни руҳан бирлаштирадиган аjoyиб санъат туридир.

Хитой файласуфси Цян Цзи айтиридек: “Мусиқа инсоннинг дилга тегайиб боради ва уни тез ўзгартиради. Гўзал мусиқа бор жойда тинчлик-осойишталик, меҳр-муҳаббат, садоқат ҳукм суради”.

Г.УМАРОВА

31 август — Қатағон қурбонларини ёд этиш куни

“АДОЛАТ ЙЎЛИ”

“...Зах хонадан могор хиди анқирди. Карасам, бу хонада ўн етти нафар хўжалик директори ўтиришди. Ҳаммаси билан бирма-бир қўришиб чиқдим.

Бир сарик тусли одам, кўзимга шундай қўринди, нарида қўзилиб ётган экан. У ўрнидан туриб ёнимга келди ва мени танимадигиза, деб ўзини бағримга олди. Бундай карасам, 33-хўжалик директори Хайрулла Каримов экан. Турмадаги ҳаёт уларнинг рангини ҳам олиб қўйибди. Офтоб кўрмаган юзлар хамиртурушдай кўнчили, оч-заҳил, қўзлар киртайган. Эл устида юрган одамга қийин бўларкан. Жуссалар кичрайган, киприклар тўкилган, лаблар қуруқлаб қолган...”

“Пахта иши” туфайли ҳақ-ҳуқуки поймол этилган, хўрланган, азобларга дучор қилинган ҳамюртимиз Тўра Шодиев каби ҳамюртларимизнинг аччиқ қисмати Ўзбекистон халқ ёзувчиси Мухаммад Алининг “Тўра ва Зулфина қиссаси”, “Оқ лайлак”, “Аччиқ хотиралар ёди” сингари мақолаларида муфассал айтиб ўтилган.

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 25 йиллигига бағишлаб “Янги аср авлоди” нашриёти томонидан чоп этилган “Адолат йўли” китобидан ўтган асрнинг 80-йилларидаги қатағон даври ҳақида ёзилган бадиий очерк ва публицистик мақолалар ўрин олган. Уларда ўша фожияли кўнларнинг совуқ нафаси урилади, айни пайтда халқимизнинг буқилмас ирдаси, эртанги кунга бўлган қатъий ишончи акс этган.

Адибларимиз томонидан ишонарли факт ва архив ҳужжатларидан фойдаланиб тайёрланган мақолалар ортда инсон ҳаётини, тузумнинг халқимиз боши-

АДОЛАТ
ЙЎЛИ

Янги нашр

га солган аччиқ қулфатларини ҳис қилиб турасиз. Ўша машъум воқеаларни яна бир бор кўз ўнгингиздан ўтказиб, бугунги озод ва обод кўнларимизнинг қадри ва аҳамиятини янада тереңроқ англайсиз. Умр бўйи меҳнат қилиб келган оддий халқимизнинг жисмоний ва маънавий азобларга дучор қилинган, пахта-ни қўшиб ёзиш, мансабни суиистеъмол қилиш каби оғир айбловлар қўйилгани мақолаларда ҳақоний тасвирланган. Ўша вақтда республика бўйича 25 минг киши устидан жиноий иш қўзғатил-

гани, факат собиқ Марказнинг кўрсатмаси билан иш олиб борадиган судлар томонидан 4500 киши жиноий жавобгарликка тортилгани, 3600 нафар юрtdошимизга нисбатан эса турли жазо чоралари қўллангани ҳар бир ижодкорнинг қалбини безовталагани шубҳасиз. Шу боис, адибларимиз ҳар бир қатағон жабрини тортган юрtdошимиз ҳаётини, ўтмишини чуқур ўрганиб қаламга олган. Ижодкорлар қаҳрамонларнинг фарзандлари, турмуш ўртоқлари билан учрашиш асосида ўша қора кўнларни “бўйбастини” билан тасвирлашга ҳаракат қилишган.

Мақолаларда, айниқса, ноҳақ қамалиб, кейин оқланган юрtdошларимизнинг кейинги бахтли ҳаётини ўқиганингизда беихтиёр қувонасиз. Ўзбекистон халқ шоири Махмуд Тоирнинг “Қора тарих ёхуд кўркинчи туш” мақоласида таъкидланган жабрдийдалардан бири Тошкент вилоятилик Эргаш ота Раимқулловнинг гапларига қўлоқ тuting-а: “Худойим суйган бандалари учун бир нажоткорни юборар экан. Мен Юртбошимиз Ислам Каримов тимсолида ана шундай нажоткорни кўраман... Заҳматқаш

элимизни қанча-қанча азоб-уқубатлар домидан эсон-омон олиб чиқди. Миллатни миллат, давлатни давлат, Ватани Ватан қилиб дунёга танитди. Халқимизга ўз юртинга, ўз еринга ўзингиз ҳўжайинсан, сенинг мулкнингга, бойлигингга кўз олайтиришга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ, деб эгилган қаддини тиклади.”

Сафар Остоновнинг “Хукми тарих чикаради”, Ҳасим Сатторийнинг “Аёл майдонга тушганда”, Тўлқин Эшбекиннинг “Дала шўқорининг армони”, Мухтарам Улугованинг “Умримиз кўпмик мисоли”, Уктам Мирзаёрининг “Тонг отмаган тунлар”, Алижон Сафаровнинг “Асл фарзанд эди Ёвкентга” сингари мақолалари ҳам ўқувчини тарих ҳақида чуқурроқ мушоҳада қилишга ундайди.

Кенг китобхоналар оmmasига мўлжалланган ушбу хотиралар ҳар бир ватандошимизни кечаги фожияли ўтмишимизни унутмасликка, бугунги озод ва обод заминимиз учун шўқорналар айтишга, унинг қадрига етишга, ҳаммаша оғоҳ ва сергак яшашга қайиради.

Б.БОТИРОВА

БАЙРАМОЛДИ ШОДИЁНАЛАР

“Гўзал ва бетакроримсан, муқаддас Ватаним, жоним сенга фидо, Ўзбекистоним” госяини ўзида мужассам этган байрамолди шодиёналари республикамизнинг барча ҳудудларида кўтаринки руҳ ва шўқорналик туйғулар билан ҳамоханг тарзда давом этмоқда. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Республика маънавият ва маърифат маркази,

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги сингари ташкилотлар ташаббуси билан ўтаётган учрашуларда зиёлилар, шоир ва ёзувчилар, санъаткорлар иштирок этишмоқда. Бугунги кунда ўзгача кўркамлик касб этган шаҳарлардан тортиб энг чекка овул ва қишлоқларда бўлиб ўтаётган бундай шодиёналарда ўлкамизда амалга оширилган яратувчилик ва бунёдкорлик жараёнлари, ютуқ ва зафарлар самимий эътироф этилмоқда.

Худди шундай тадбирлар ўтган кўни жўшиб-тўқилгани билан турган шижоатли ёшлар ва кенг жамоатчилик иштирокида Нукус шаҳрининг Бештепа мавзесида ҳамда муҳташам Ёшлар саройида бўлиб ўтган бўлса, кеча Қораўзақ туманидаги ёшлар спорт мактабида, Хўжайли туман 1-боблар спорт мажмуасида, Қўнғирот, Чимбой туманларида ва Тахиятош шаҳрида давом этди. Барча бир овоздан Ўзбекистонимизда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, тараққиёт натижалари ҳақида тўқилгани билан гапирди. Юртимиздаги тинчлик ва фаровонлик барқарор, мустақиллигимиз абадий, осмонимиз доимо мусаффо бўлсин деган эзу тилаклар янгради.

— Ҳозир Қорақалпоғистоннинг шаҳар ва туманлари ўзгача кўрк-чирой касб этган, — дейди ёш олим, Нукус давлат педагогика институти тадқиқотчиси Олимжон Ёшимбетов. — Масалан, бир мавзедан бир ой аввал ўтган бўлсангиз, кейинги ой йўлингиз тушса таниёлмай қоласиз. Замонавий маъиший хизмат бинолари, спорт иншоотлари бирин-кетин қад кўтармоқда. Намунавий уйлари айтинг. Буларнинг ҳаммаси мустақиллигимиз шарофатидан, албатта.

— Мен ўн етти ёшдаман, — дейди Ёшлар саройида йиғилган фаоллардан бири, кўксига мустақиллигимизнинг кутлуғ шодиёнаси тимсолини тақиб олган Амина Сарсенбоева. — Касб-хунар коллежининг 2-курсига ўтдим. Бу

Эл обод — дил обод

ерга “Соғлом турмуш тарзи”, “Менинг бизнес гоям”, “Президент асарлари билимдонини” каби лойиҳаларда қатнашиб, билимимни ошириш учун келдим. Шунингдек, спортга ҳам жуда қизиқаман, чунки бизнинг жамоамиз “Умид ниҳоллари” спорт ўйинларининг Қорақалпоғистон босқичида голиб ўринлардан бирига сазовор бўлди. Ёши улғайганимиз “Бизларда бундай улкан имкониятлар йўқ эди, сизлар, албатта, булардан унумли фойдаланишингиз керак”, деб кўп айтишди. Ҳақиқатан ҳам,

— Мен Қорақалпоғистон фарзандиман, байрам тантаналарини ўтказиш учун ижодий гуруҳ билан бирга туғилиб-ўсган жойларимга келдим, — дейди Республика сатира театри актрисаси Дилафруз Мамешова. — Мустақиллик мен каби ёшларнинг қобилиятини, истеъдодини рўйбга чиқаришга имкониятлар яратиб берди. Ватанимизда амалга оширилаётган ҳаётбахш жараёнларга, юрт келажига дахлдорлик ҳисси мени мана шу тантаналарга етаклаб келди. Эл-юрт хизматида бўлиш мамлакатимизнинг ҳар бир фуқароси учун катта шараф эмасми?

Ўзбекистон давлат ҳақон тиллари университети профессори, тарих фанлари доктори Дилором Бобоқоновнинг самимий сўзлари эса барчани руҳлантириб юборди. Дилором Бобоқонова ўлкамиздаги янгиликлар ва тараққиёт кўламлари тарихда бурилиш ясаган улкан неъмат — мустақиллигимиз шарофати, оқил сиёсат натижалари эканини ҳаётини мисоллар орқали тушунтириб берди.

Байрам тантаналари Шуманай, Қонлиқўл, Мўйнок, Тактўпир, КеҒейли, Тўртқўл ҳамда Қўнғирот туманининг маркази ва ҳудудидagi Элобод, Қирққиз, Қорақалпоғистон маҳалла фуқаролар йиғинларида қизгин руҳда давом этмоқда.

Исажон СУЛТОН,
ёзувчи

“ЯГОНАСАН, МУҚАДДАС ВАТАН!”

Президентимиз ташаббуси билан ташкил этилган “Ягонасан, муқаддас Ватан!” республика кўрктанловининг мамлакатимиз мустақиллигининг 25 йиллигига бағишланган ақуловчи босқичи пойтахтимиздаги “Туркистон” саройида бўлиб ўтганда. Унда Маданият ва спорт ишлари, Ички ишлар, Мудоффа, Халқ таълими, Олий ва ўртамахсус таълим вазирликлари ҳамда “Ўзбекнаво” эстрада бирлашмаси тизимида голибликни

қўлга киритган хонандлар кучи наъшгандилар.

Ғолиблар аниқланди

Нуфузли ҳакамлар ҳайъати ҳулоасига муҳа, биринчи ўрин “Қардошим” (Н.Мухомеддинов мусиқаси, И.Мирзо сўзи) қўшиғи учун Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Женисбек Пиязовга берилди.

Иккинчи ўринни “Нихол” мукофоти совриндори Машхурбек Раим-

жонов (“Унутма”, Б.Лутфуллаев мусиқаси, И.Мирзо сўзи) ва “Гулдаста” хор жамоаси (“Ватан зикри”, Ж.Козимов мусиқаси, Ж.Сирожиқдин сўзи) эгаллади.

Учинчи ўрин хонандлар Дилсўзхон Зоҳидова (“Шўқорна”, Х.Ҳасанова мусиқаси, Ф.Худойкулова сўзи) ва Ботир Хожиевга (“Юрт посбонлари”, А.Маллабоев мусиқаси, М.Усмонова сўзи) насиб этди.

Ғолибларни муштарийлар номидан муборакбод этамиз!

Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлимларида

САМАРҚАНД. Ёзувчилар Уюшмаси Самарқанд вилоят бўлими, “Қамолот” ЁИХ вилоят Кенгаши ҳамда Орфид Гулханний уй-музейи ҳамкорлигида “Гулда буркансин Ватан” деб номланган гуллар фестивали бўлиб ўтди. Ёш табиатшунослар вилоятнинг туман ва шаҳарларидаги майдонлар, гулзорлар, Самарқанд давлат университетини оранжереясида ёшларга хос ташаббус кўрсатиб, “Ҳар бир ўқувчининг ўз гули бўлсин!” шиори остида гулсеварлар ҳаракатини давом эттиряптилар.

АНДИЖОН. Юртимиз Мустақиллигининг 25 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган “Адабиёт кўнлари” доирасида вилоятда истиқомат қилаётган таниқли адибларнинг ижодий кечалари бўлиб ўтди. Жумладан, Булоқбоши туманидаги мусиқа ва санъат мактабида Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, таниқли адиб Сотволди Ражабов, Заҳириддин Мухаммад Бобур номидаги вилоят ахборот-кутубхона марказида Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, таниқли адиб Фарид Усмон ҳамда Андижон шаҳридаги “Қўшарик” тантаналар саройида Ўзбекистонда хизмат кўрсат-

ган маданият ходими, “Меҳнат шўқрати” ордени соҳиби, таниқли адиб Қамчибек Кенжаннинг ижодий кечалари ўтказилди.

ФАРҒОНА. Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг 25 йиллик тўйи олдидан бўлиб ўтган “Бағдоднинг 25 йиллиги” деб номланган адабий-бадиий тадбирда шу туманда туғилиб вояга етган таниқли ижодкорлар иштирок этишди. Туман ҳокимлиги, Маънавият тарғибот маркази, “Бағдод” шаҳарга фуқаролар йиғини, “Tohir-Bag'dod” телевидениеси ҳомийлигида ташкил этилган тадбирда ёш ижодкорлар томонидан ўқилган шеърлар, хушовоз хонанданинг ижросидаги дилторта қўшиқлар, 16-бобларда мусиқа ва санъат мактаби ўқувчиларининг ранг-баранг рақслари барчага байрамона кайфият бағишлади.

сифатида бир неча бор мукофотланган эди. Шунга қарамай, 1938 йил 16 январда Асронкул Соибовга совет давлатига қарши тарғибот олиб борган, деган айб қўйилган. ЎзССР жиноят кодексининг 66-моддаси 1-қисми билан яна қамоққа олинган. Ўшанда фарзандлари Хусанбой 14 ёш, Олияхон 12 ёш, Умаркул 10 ёш, Ортиқбой 8 ёш, Юсуф 5 ёш, яна 3 яшар ўғли ва 2 яшар қизлари ортидан қон йиғлаб қолганлар. Гарчи, ишлаган жойидан мактовли маълумотномалар келса-да, у сталинча қатағон машинасидан қутула олмаган. Ақсинча, 1925 йилларда почтаси Султон понсад ва Исман понсадлар қўлида кўрбоши бўлган, деган тўхмат қўшилиб, 1938 йил 7 февралда Андижон вилоят НКВДси қўшидаги машъум “учлик” томонидан отувга ҳукм қилинган. Хукм 1938 йилнинг 15 мартида Андижонда иқро этилган. 1967 йил унинг иши қайта кўрилганда, гувоҳлар А.Соибовнинг меҳнатқаш, ҳалол ва халқпарвар инсон бўлганини таъкидлаганлар. 1968 йил 26 январда Андижон вилоят суди президиуми қарори асосида А.Соибовнинг айбсизлиги тан олинган ва оқланган.

“Шаҳидлар хотираси” жамоат фонди раиси: Б. Ҳасанов”. Ўртага бир нафаслик сукут чўкди. Биз бир пайтнинг ўзида ҳам қувонар, ҳам ранж-алам чекар эдик. Ҳам масрур, ҳам мағлуб эдик... Бугунги ҳисларимга таъриф топпаётганим боиси ҳам шу: қалбимизнинг ярми шодлик, ярми қайғуга тўлган эди...

САКСОН ЙИЛ КУТИЛГАН ХАТ

— Суюнчи, қизим, суюнчи! Отам топилди. Бобонгизнинг дарағи чикди!

Амакимнинг гўшақдан янграган ҳаяжонли хитобидан юрагим ҳаприқиб кетди.

— Наҳотки? Қаерда?

— Ёнгинамизда экан, қизим! Андижонда... ҳукм қилинган экан...

Хужжати қўлимда, суратиям бор.

Бўғзимга бир нима тиклиди. Мен ҳеч қачон кўрмаган, шунинг учун ҳам тасаввуримга сиймаган, томиримда қони оқаётган бобом сурати! Унинг бир сўзи, эл-юртга қайишган ва саховатпеша инсон бўлганлиги ҳақида кўп эшитганмиз. Бугун-чи, тақдир бизга нималарни, қандай муҳдаларни тайёрлаб қўйди экан? “Қулоқ” деган тамга билан дом-дараксиз кетган аждодимизнинг ҳеч бўлмаса охириги манзилгоҳини зиёрат қилиш насиб этармикин?

Бу хабарни эшитган барча набиранлар ҳеш-ақраболар Кувуга, Юсуф амакимнинг уйига отландик. Отам, амакиларим, аммаларим ўтиб кетишган, сулоламизнинг ёлғиз катта вакили — Юсуф амаким. У ҳар бириимизнинг йўлимизга кўз тикиб, кўчада тик қутиб оларкан, қувончи ичига сиймай тақоррлар эди:

— Дунёнинг бор мулкидан аёло бу бойлик мен учун! Отамни топдим!

Айниқса, Тошкентга, “Шаҳидлар хотираси” жамоат фондига ариза йўллаб, қарийб етмиш йиллик жумбоққа барҳам берган амакивачча Зебо келганида ўтказгани жой тополмай, қайта-қайта алқадилар. Амакимнинг уйи нақ тўйхонага айланиб кетди. Ҳаммамизнинг кўнглимизда ягона истак: тезроқ суратни кўрсак! Тезроқ хатни ўқисак!

Амаким меҳмонхона тўридаги зарҳал хошияли портретни авайлаб тутганча бизга узатар экан, чеҳрасидан нур ёйиларди. Мана у! Бутун умр Сибирда бадар кетган деб юрганамиз, азиз ёди мавҳумлик қаърига гирифторм бўлган бобом! Суратдан қоракш, озин, чуқур ботган кўзаларида изтироб балққан жафокаш инсон: “Нихоят бўлиб қўришдик!” дегандай, интиқ термулиб турарди. Ўша он нимани ҳис қилганимни таърифлаб беролмайман... Суратни қўлма-қўл узатиб, ким ошқора, ким пинҳона йиғлади. Амаким жавоб хатини менга тутқазди.

— Мана, Султонбек ўғлим буни ҳам қаттиқ жилдга солдириб келди.

Уни овоз чиқариб ўқидим. Хатда дастлаб катта бобомиз Соибхўжа ер ва болаларга эга, давлатманд одам бўлгани, бобом Асронкул ўз отасига қарашли ерларда деҳқончилик билан шўғуллангани айтилган. “Асронкул бобо 1929 йили қулоқ қилиниб, бор мол-мулкдан ажралган, — дейилади сўнг. — 1931 йилда давлатнинг пахта режасини бажармаган, деган айб билан ҳибсга олинган ва қамоқ жазосини ўйида ўтган. Шундан сўнг у собиқ қулоқлар улуи ташкил этилган Савай (собиқ А. Икромов) қишлоғига қўйирилади. Бу ерда 9-пахта совхози, 6-бригада даласида оддий ишчи бўлиб ишлаган. А. Соибов меҳнатқаш, ўз ишининг устаси

Гулчеҳра АСРОНОВА

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИдаги ҳарбий қисмда бўлиб ўтган Маънавият ва маърифат дарси “Ким эдигу ким бўлдиқ, эртага қандай юксак марраларни эгаллашимиз керак?” мавзусига бағишланди. Тадбир мустақиллиқнинг қадр-қимматини Ватан ҳимоячилари қалбига чуқур сингдириш, ўтган давр мобайнида босиб ўтилган оғир ва машаққатли, айни вақтда шарафли йўл, кенг қўлмали ислохотларнинг туб моҳиятини тушунтириш мақсадида ташкил этилди. Миллий армиямизга кўрсатилаётган гамхўрлик ва эътибор, шарт-шароитлар самараси ўлароқ, халқимизнинг тинч ва осейишта ҳаётига кўпчилигининг ҳаваси келмоқда. Тадбирга тақдир қилинган адиблар мустақиллик йилларида турли соҳаларда эришилган ютуқлар, бунёдкорлик, тинчлик, барқарорликни сақлаш борасида олиб борилаётган ишлар, Қуролли Кучларимиз, миллий армиямизнинг куч-қудрати ва салохияти тўғрисида сўз юритишди.

Ахборот хизмати

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, “Ижод” жамоат фонди ва Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат Ўзбек тили ва адабиёти университети жамоаси уюшма аъзоси Абдулла Улуғовга отаси

Ўзбек бобонинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдирди.

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР
УЮШМАСИҲОМИЙ:
“МАТБҲОТ ТАРҚАТУВЧИ”
АКЦИЯДОРЛИК
КОМПАНИЯСИO'zbekiston
adabiyoti va san'atiМанзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32
Қабулхона — 233-52-91
Котибият — 233-49-93Танқид ва адабиётшунослик бўлими: 233-58-86
Ижтимоий ҳаёт бўлими: 233-57-42Санъат бўлими: 233-56-40
Назм ва наср бўлими: 233-58-60Бош
муҳаррир
Сирожиқдин
САЙИДТахририятга келган кўлғемалар таҳлил этилмайди ва муаллифларга қайтариқмайди.
Муаллифлар фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.Маъсул котиб — Асрор СУЛАЙМОНОВ
Навбатчи муҳаррир — Ҳумоюн АКБАРОВ
Саҳифаловчи — Зафар РҲҲИЕВ«ЎЗБЕКИСТОН» нашриёт-матбаа ижодий уйи босмахонаси.
Босмахона манзили: Навоий кўчаси, 30-уй

Босишга топшириш вақти — 20.00. Босишга топширилди — 20.06

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 26.11.2014 йил 0283-рақам билан рўйхатга олинган. Адади — 3685. Буюртма S — 6834. Ҳажми — 3 босма табоқ А-2. Нашр кўрсаткичи — 222. Ташкилотлар учун — 223. 1 2 3 4 5 6

ЖУМА КҮНЛАРИ
ЧИҚАДИ.СОТУВА НАРХИ
ЭҲКИН.

ISSN 2312-614X

